

Treći dio od Sahiha Ebu Abdullaha Muhameda, sina Ismaila sina Ibrahima sina Mugireta sina Berdizbeha, Buharije Džu'fije - bio zadovoljan Allah, uzvišen je, od njega i ukoričio ga sa Svojom milošću i nastanio ga u sredinu Svoga raja!

Amin Uslišaj !

SAHIH BUHARIJE

U IME ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA KUPOPRODAJA KNJIGA TRGOVINA

i govora Allaha, moćan je i veličajan je: "... i dozvolio je Allah kupoprodaju, a zabranio je kamatu...", i Njegova govora: "..... osim da bude trgovina prisutnom gotovom trgovinom što kolate optičete nju među vama među sobom ....".

Misli se na trgovinu iz ruke u ruku, gdje se predmeti i njegova cijena, protuvrijednost daje iz ruke u ruku, gdje je opticaj i razmjena dobara neposredna.

GLAVA

onoga što je došlo o govoru Allaha, uzvišen je: "Pa kada se izvršila molitva, pa raširite raziđite se u zemlju po zemlji, i sebi tražite od dobrote Allaha, i spominjite Allaha mnogo možda ne bi li vi da se spasite. I kada su vidjeli trgovinu ili igru zabavu, razbili su se razišli su se, raspršali su se k njoj, a ostavili su tebe stojeći u molitvi, tj. klanjajući; reci: ono što je kod Allaha, bolje je od igre i od trgovine, i Allah je bolji od svih drugih opskrbljivača najbolji davalac, opskrbljivač.", i GLAVA o Njegovu govoru: "..... ne jedite vaša imanja među vama sa pokvarenim neispravnim načinom zarade - nikako drukčije osim tako da bude trgovina trgovinom od međusobnog zadovoljstva od vas....".

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, rekao je: pričao nam je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Seid, sin Musejjeba, i Ebu Selemete, sin Abdurahmana, da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao:

"Zaista vi govorite: "Zaista Ebu Hurejrete umnožava tj. mnogo priča hadis pričanje od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." I govorite: "Šta je umu Iseljenika i Pomagača Muhadžira i Ensarija da ne pričaju od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sa sličnošću pričanja Ebu Hurejreta tj. kao što priča Ebu Hurejrete, koliko što on priča?" A zaista moja braća od Iseljenika bili su u takvom položaju da zapošljavaše njih udaranje u trgovima rukom, dlanom po dlanu, tj. trgovanje, trgovina, jer je bio običaj da se pri zaključenju kupoprodaje udari dlanom o dlan, a slijedah ja, tj. ne odvajah se od poslanika Allaha, pomilovao Allah njega i spasio, na punoći napunjenosti moga stomaka tj. zadovoljivši se sa zarađivanjem svakodnevne hrane u količini koja će mi napuniti moj stomak, pa prisustvovah kada su odsustvovali, i pamtijah i pamtih, i pamtio sam kada su zaboravljali. A zapošljavaše moju braću od Pomagača rad obrada njihovih imanja, a ja sam bio jedan čovjek bijednik od bijednika Natkrivenoga prostora uz Bogomolju koji je bio stan beskućnika - u daljem tekstu prevodiće se riječ "Essuffetu" sa Natkriv, zapamćivah pamtijah, pamtio sam kada zaboravljaju kada oni zaboravljahu." A već je jedanput rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u jednom pričanju što priča pričaše, što je pričao

njega: "Zaista ono neće prostrijeti ni jedan čovjek svoju odjeću ostavivši je tako dok izvršim tj. završim ovu svoju besjedu govor , zatim će da skupi k sebi svoju odjeću a da će drukčije da prođe osim tako da je zapamtio zapamtiće što govorim." Pa sam prostro tigrovinu odjeću šarenu kao tigar, koja je bila na meni. Te kada je izvršio završio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, svoju besjedu, skupio sam nju k svojim prsima, pa nisam zaboravio od besjede poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, te tj. od te besjede nimalo od cijele stvari tj. nisam zaboravio od te besjede ništa .

PRIČAO NAM JE Abdul-Aziz, sin Abdullaha, pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, od svoga oca, od svoga djeda, rekao je: rekao je Abdurahman, sin Avfa, bio zadovoljan Allah od njega:

Pošto smo stigli Medini u Medinu , pobratio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sklopio je pobratimstvo između mene i između Sa'da, sina Rebi'a. Pa je rekao Sa'd, sin Rebi'a: "Zaista ja sam najmnogobrojniji od Pomagača imanjem tj. najimućniji sam , pa dijelim tj. razdjeljujem tebi polovinu moga svoga imanja. I pogledaj koju od moje dvije žene želiš voliš , odsjeću zbog tebe od nje tj. razvjenčaću je radi tebe , pa kada se riješila odriješila, tj. kada se riješi braka sa mnom izvršivši iddet - očekavši, sačekavši propisani broj dana poslije razvoda , oženićeš nju oženićeš se sa njom ." Rekao je: pa je rekao Abdurahman: "Nema nikakve potrebe meni u tome. Da li je od trga Da li ima ikakav trg što je u njemu trgovina?" Rekao je: "Trg Kajnuka'a Kajnuka'ovića trg ." Rekao je: Pa je podranio poranio, otišao jutrom k njemu Abdurahman. Pa je došao sa sirom i maslom tj. donio je sira mladoga i masla kupivši to od zarade trgujući na trgu . Rekao je: Zatim je slijedio podranjivanje tj. produžio je odlaženje jutrom na trg . Pa nije ostao tj. nije oduljio taj postupak, a već je donio zaradu tako da je došao Abdurahman, na njemu je trag žutila žute pomasti koja se upotrebljavala prilikom ženidbe . Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Oženio si se?" Rekao je: "Da." Rekao je: "A koga?" Rekao je: "Ženu jednu od Pomagača." Rekao je: "Koliko si potjerao tj. dao vjenčanoga dara ženi na vjenčanju ?" Rekao je: "Mjeru tj. Težinu špice od zlata." Ili: "Špicu od zlata." Pa je rekao njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Piruj, i da bi sa ovcom to učinio, tj. Napravi svadbenu gozbu, pir, pa makar ovcu da zakolješ !"

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Zuhejr, pričao nam je Humejd od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Stigao je Abdurahman, sin Avfa, u Medinu, pa je pobratio tj. izvršio je pobratimstvo Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, između njega i između Sa'da, sina Rebi'a, Ensarije. A bio je Sa'd imućan bogat pa je rekao Abdurahmanu:

"Razdijeliću tebi moje svoje imanje na dvije polovine i oženiću te." Rekao je: "Blagoslovio tj. Dao blagoslov Allah tebi u tvojoj porodici tj. u tvojim ženama i tvome imanju! Pokažite mi na trg." Pa se nije vratio sa trga drukčije nego dok je zavrijedio ćario, našao višak za koji je kupio mladoga neslanoga sira i masla, pa je došao s njim donio ga porodici svoga stana. Pa smo ostali malo doslovno: lako, tj. malo vremena , ili šta tj. koliko je htio Allah, pa je došao, a na njemu mrlja pjega od žutila od mirodije žute boje . Pa je rekao njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Šta je ona, šta?" Tj.: "Šta je stanje? Šta se novo desilo?" Rekao je: "O poslaniče Allaha, oženio sam jednu ženu od Pomagača." Rekao je: "Šta si potjerao darovao vjenčanoga dara k njoj?" Rekao je: "Špicu Košpicu od zlata." Ili: "Mjeru težinu špice od zlata." Rekao je: "Piruj, i da bi to bilo sa ovcom!"

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Sufjan od Amra, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bili su Ukaz, i Midženeta Medženeta i Zul-Medžaz trgovci u predislamlju. Pa pošto je bio tj. pojavio se Islam, pa kao da su oni klonili se grijeha tj. držali za grijeh u njemu u Islamu trgovanje u tim trgovima za vrijeme hodočašća . Pa je sišla stavka odlomak, ajet Kur'ana : "Nije na vas vama nikakav grijeh da sebi tražite dobrotu od vašega Gospoda u vremenima obavljanja hodočašća....". Pročitao je nju tu stavku, odlomak tako Ibnu Abas.

U kuraetu - čitanju drugih nema riječi "u vremenima hodočašća".

GLAVA:

Dozvoljeno je jasno, a zabranjeno je jasno, a između njih dvoje su nejasne tj. stavke, stavovi koji su slični, učinjene sličnima i dozvoljenome i zabranjenome .

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Musena-a, pričao mi je Ibnu Ebu Adij od Ibnu Avna, od Šabije, rekao je: čuo sam Numana, sina Bešira, bio zadovoljan Allah od njega, da govori: čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. - H - Pričao nam je Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Ibnu Ujejneta od Ebu Ferveta, od Šabije, rekao je: čuo sam Numana, priča od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. - H - Pričao nam je Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Ibnu Ujejneta od Ebu Ferveta, rekao je: čuo sam Šabiju, čuo sam Numana, sina Bešira, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. - H - Pričao nam je Muhamed, sin Kjesira, izvijestio nas Sufjan od Ebu Ferveta, od Šabije, od Numana, sina Bešira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Dozvoljeno je jasno, a zabranjeno je jasno, a između njih dvoga su stvari poslovi sumnjive nejasne . Pa ko je ostavio napustio ono što se je učinilo nejasnim sumnjivim njemu od grijeha, bio je tj. biće za ono što je jasno od grijeha ostavljiviji tj. još više ostavljati jasni grijeh ako ostavlja ono što sumnja da je grijeh . A ko se je osmionio usudio na ono što sumnja u njega od grijeha, skoro je da padne u ono što je jasno grijeh . A grijesi su šticevina zabrana Allaha. Ko pase napasa okolo oko šticevine zabranjenoga pašnjaka , skoro blizu je da padne upadne u nju tj. šticevinu, u zabranjeni pašnjak, zabranu ."

GLAVA

tumačenja nejasnih stvari, odredaba .

A rekao je Hasan, sin Ebu Sinana: Nisam vidio nijedne stvari lakše od pobožnosti: Pusti što je sumnjivo tebi, k onome pribjegavši što neće biti sumnjivo tebi.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Kjesira, izvijestio nas je Sufjan, izvijestio nas je Abdullah, sin Abdurahmana sina Ebu Husejna, pričao je nama Abdullah, sin Ebu Mulejkjeta, od Ukbeta, sina Harisa, bio zadovoljan Allah od njega, da je jedna crna žena došla pa je tvrdila da je ona zadojila dojila njih dvojice njega i njegovu istom vjenčanu ženu . Pa je spomenuo Ukbete to Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa se okrenuo od njega i nasmiješio se Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Rekao je:

"Kako, a već se reklo?" Tj. "Kako da je se dotakneš" - a to znači: "Kako da ti ona bude žena, a već se reklo da vas je oboje jedna žena zadajala?" Brat i sestra po mlijeku ne

mogu, ne smiju sklopiti brak po islamskim zakonima. A već je bila pod njim tj. stupila u brak sa njim - Ukbetom kći Ebu Ihaba Temimije.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Kazeata, pričao nam je Malik od Ibnu Šihaba, od Urveta, sina Zubejra, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je Utbete, sin Ebu Vakkasa, oporučio k svome bratu Sa'du, sinu Ebu Vakkasa, da je sin robinje Zemeata Zemeatove od mene tj. on je moj sin iz preljuba sa tom robinjom , pa uzmi ga. Rekla je: Pa pošto je bila godina osvojenja Mekje , uzeo je njega Sa'd, sin Ebu Vakkasa, i rekao je: "Sin moga brata je ovo dijete , već je oporučio k meni u vezi njega moj brat ." Pa je ustao Abd, sin Zemeata, pa je rekao: "Moj brat je to dijete i sin robinje moga oca, rodio se na njegovoj postelji." Pa su se potjerali njih dva pošli su, otišli su naporedo k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao Sa'd: "O poslaniče Allaha, ovo dijete je sin moga brata, bio je već oporučio k meni u vezi njega." Pa je rekao Abd, sin Zemeata: "Moj brat je ovo dijete i sin robinje moga oca, rodilo se na njegovoj postelji dušeku ." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "On je tebi On pripada tebi , o Abde, sine Zemeata." Tj. "To dijete pripada tebi." Zatim je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Dijete je za postelju, a za preljubnika je kamen.

Tj. "Dijete pripada onome na čijoj se postelji rodilo, a preljubnika treba ubiti kamenovanjem." Ili: "a preljubniku je kamen, tj. nema njemu ništa."

Zatim je rekao Sevdeti Sevidi , kćeri Zemeata, supruzi Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Zastri se od njega, o Sevdeta!" Tj. "Ne izlazi pred to dijete iako ti je pravno brat, ali faktično nije brat." Zbog toga joj je to rekao Muhamed as. što je vidio mnogo od njegove sličnosti sa Utbetom nezakonitim ocem njegovim, djetetovim . Pa to dijete, dječak nije vidjelo nju dok je srelo Allaha tj. do svoje smrti .

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete, rekao je: izvijestio je mene Abdullah, sin Ebu Sefera, od Šabije, od Adijja, sina Hatima, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: pitao sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, od strijele o strijeli koja nema pera , pa je rekao:

"Kada je pogodila sa svojom oštricom vrhom , pa jedi tako ulovljenu životinju ; a kada je pogodila sa svojom širinom tj. pljoštrimice pa je ubila lovljenu životinju , pa ne jedi, pa tj. jer zaista ono tj. ono što je na taj način ulovljeno je umlaćeno."

"Vekizun" i "mevkuzetun" je umlaćeno tupim predmetom, a to je po islamskim propisima zabranjeno jesti.

Rekao sam: "O poslaniče Allaha, pošaljem svoga psa lovačkoga i imenujem tj. spomenem Božije ime pri slanju, puštanju u lov psa , pa nađem sa njim na lovu na ulovljenoj životinji drugoga psa što nisam imenovao na puštanju njega, a ne znam koji je od njih dva uzeo tj. ulovio - šta ću da radim ?" Rekao je: "Ne jedi meso te ulovljene životinje ! Imenovao si samo na svome psu, a nisi imenovao na tom drugom tj. a nisi spomenuo Božijeg imena nad tim drugim psom - kad se slao, puštao u lov onaj drugi pas ."

GLAVA

onoga što se odstranjuje suzdržava od njega jer je od sumnja jer spada u sumnjive postupke . Tj. GLAVA sumnjivih poslova kojih se treba kloniti.

PRIČAO NAM JE Kabisate, pričao nam je Sufjan od Mansura, od Talhata, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Prošao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pokraj oborene datule pa je rekao: "Da nije to da biva ona onome ko ju pojede milostinja, zaista bih pojeo nju."

Muhamedu a.s. nije bilo dozvoljeno jesti ni primati milostinju.

A rekao je Hemmam od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je: "Nađem palu datulu na svojoj postelji...."

GLAVA

onoga ko nije vidio nije smatrao došaptavanja đavola da je nešto sumnjivo i slično njima tim došaptavanjima - ko nije smatrao to od nejasnih sumnjivih djela koja treba izbjegavati .

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Ibnu Ujejnete od Zuhrije, od Abbada, sina Temima, od njegova strica, rekao je:

Potuzilo se je k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, ovako : "Čovjek nađe tj. osjeti u molitvi neku stvar nešto . Da li će presjeći prekinuti tu molitvu?" Rekao je: "Ne, do da čuje glas iz izlaznoga crijeva, čmara , ili da nađe osjeti vjetar iz čmara ."

A rekao je Ibnu Ebu Kabisate od Zuhrije: Nema čišćenja nanovo osim u onome slučaju što si našao osjetio vjetar, ili si čuo glas.

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Mikdama, 'Idžlija, pričao nam je Muhamed, sin Abdurahmana, Tufavija, pričao nam je Hišam, sin Urveta, od svoga oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da su neki ljudi rekli:

"O poslaniče Allaha, zaista neki ljudi dolaze nama sa mesom tj. donose nam meso , ne znamo da li su spomenuli ime Allaha na njemu nad njim , ili ne?" Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Imenujte tj. Spomenite ime Allaha na njemu nad njim, nad tim mesom , i jedite ga."

GLAVA

govora Allaha, uzvišen je: "I kada su vidjeli trgovinu ili igru zabavu , razbili su se k njoj....".

PRIČAO NAM JE Talk, sin Gannama, pričao nam je Zaidete od Husajna, od Salima, rekao je: pričao mi je Džabir, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Dok mi klanjamo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, kadli je došla dođe iz Sirije jedna karavana, nosi noseći neku hranu, pa su se okrenuli k njoj tako da čak nije ostalo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, osim dvanaest ljudi. Pa je sišla tj. desila se ubrzo objava odlomka : "I kada su vidjeli trgovinu ili igru zabavu , razbili su se k njoj....".

GLAVA

onoga ko nije brinuo nije vodio računa otkuda je sticao imanje.

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Ibnu Ebu Zi'b, pričao nam je Seid Makburija od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Doći će na ljude vrijeme jedno takvo da neće brinuti čovjek ono što je uzeo od njega tj. ono što je uzeo njega da li je od dozvoljenoga ili od zabranjenoga."

GLAVA

trgovine u po, na kopnu i GLAVA Njegova govora: "Ljudi takvi da neće zabaviti pomesti njih trgovina, a ni prodaja od spominjanja Allaha....".

A rekao je Katadete: Bili su običaja ljudi da međusobno prodaju i da trguju, ali oni bijahu takvi kada je zaredilo tj. došlo na red, nastupilo njima jedno pravo od prava Allaha, nije zabavila njih trgovina, a ni prodaja od spominjanja Allaha tako da izvrše njega Allahovo pravo k Allahu.

PRIČAO NAM JE Ebu Asim od Ibnu Džurejdža, rekao je: izvijestio me Amr, sin Dinara, od Ebu Minhala, rekao je: trgovah u mijenjanju tj. mijenjah zlato i srebro, pa sam pitao Zejda, sina Erkama, bio zadovoljan Allah od njega, pa je rekao: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. - H - A pričao mi je Fadl, sin Jakuba, pričao nam je Hadžadž, sin Muhameda, rekao je Ibnu Džurejdž: izvijestio me Amr, sin Dinara, i Amir, sin Mus'aba, da su njih dva čula Ebu Minhala da govori: pitao sam Bera'a, sina Aziba, i Zejda, sina Erkama, o mijenjanju novaca pa su njih dva rekla:

Bili smo dva trgovca na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa smo pitali poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, o mijenjanju doslovno: od mijenjanja, za mijenjanje novca, pa je rekao: "Ako je bilo rukom u ruku, pa nema štete nema grijeha; a ako je bilo odgađanjem, pa neće biti tj. pa nije dobro."

GLAVA

izlaženja u trgovanje trgovinu i govora Allaha, uzvišen je: "... pa razidite se u po zemlji, i tražite sebi od dobrote Allaha....".

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Selama, izvijestio nas je Mahled, sin Jezida, izvijestio nas je Ibnu Džurejdž, rekao je: izvijestio me Ata' od Ubejdulaha, sina Umejra, da je Ebu Musa Eš'arija tražio dozvolu na posjetu Umera, sina Hataba, bio zadovoljan Allah od njega, pa se nije dozvolilo njemu, a kao da je on Umer bio zaposlen. Pa se vratio Ebu Musa. Pa je svršio završio Umer svoj posao pa je rekao:

"Zar nisam čuo glas Abdullaha, sina Kajsa? Dozvolite mu!" Reklo se: "Već se vratio." Pa je pozvao njega pa je rekao: "Zašto si se vratio?" . Pa je rekao Ebu Musa : "Zapovjedaše se nama to tj. da se vratimo kad nam se ne dozvoli da uniđemo ." Pa je rekao Umer : "Doći ćeš mi na to sa dokazom tj. Donesi mi dokaz za takav postupak ." Pa je otišao k sjednici tj. mjestu za sjedenje Pomagača pa je pitao molio njih da mu posvjedoče . Pa su rekli: "Neće

posvjedočiti tebi na ovo niko drugi osim najmlađi od nas Ebu Seid Hudrija." Pa je otišao sa Ebu Seidom Hudrijom tj. odveo ga je . Pa je rekao Umer: "Zar se sakrilo ovo meni od zapovjedi poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da to ne znam ? Zabavilo je mene udaranje rukom, dlanom o dlan u trgovima." Misli na izlaženja ka trgovanju.

To je uzrok da nije poznavao neke zapovjedi i preporuke Muhameda a.s.

GLAVA

trgovine u na moru.

A rekao je Metar: Nema štete za njega tj. zbog ovoga, zbog trgovine po moru ! I nije spomenuo njega Allah u Kur'anu drukčije osim sa pravom. Zatim je čitao tj. citirao : "... i vidiš lađe brazdačice tj. da brazde, siječu vodu - a to znači: plove u njemu, i zbog toga da sebi tražite od Njegove dobrote....". A "fulkjun" su lađe. Jednina i množina je jednaka od te riječi, tj. "fulkjun" znači i jednu lađu, i više lađa . A rekao je Mudžahid: Brazde Razbijaju lađe vjetar, a ne brazde vjetar od lađa nikakve druge osim velikih lađa.

Izjava Mudžahidova se navodi da bi se objasnilo značenje riječi "fulkjun i mehare, jemharu i mevahire".

A rekao je Lejs: pričao mi je Džafer, sin Rebi'ata, od Abdurahmana, sina Hurmuza, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da je on spomenuo jednoga čovjeka od Izraelićana koji je izašao u na more, pa je izvršio svoju potrebu tj. pa je postigao što mu je bilo potrebno . I tjerao je hadis tj. I ispričao je hadis do kraja .

Ovdje na ovom mjestu hadis nije ispričan sav, ali je već naveden na jednom mjestu sav.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Saliha, rekao je: pričao mi je Lejs za ovo.

GLAVA:

"I kada su vidjeli trgovinu ili igru, razbili su se k njoj....", i Njegov govor, veličajno je Njegovo spominjanje: "Ljudi takvi da neće zabaviti njih trgovina, a ni prodaja od spominjanja Allaha....".

A rekao je Katadete: Bili su ljudi običaja da trguju, ali oni su bili takvi kada je zaredalo njih pravo od prava Allaha, nije zabavila njih trgovina, a ni prodaja od spominjanja Allaha tako da izvrše njega k Allahu.

Zaredati, zarediti: doći red, nastupiti red da se nešto izvrši, učini.

PRIČAO NAM JE Muhamed, rekao je: pričao mi je Muhamed, sin Fudajla, od Husajna, od Salima, sina Ebul-Dža'da, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došla je jedna karavana, a mi klanjamo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, petak molitvu petka , pa su se razbili razišli ljudi osim dvanaest ljudi. Pa je sišao ovaj odlomak: "I kada su vidjeli trgovinu ili igru zabavu , razbili su se i ostavili su tebe stojeći u molitvi, tj. klanjajući ....".

GLAVA

govora Allaha, uzvišen je: "..... trošite dijelite od lijepih zarada što ste stekli....".

PRIČAO NAM JE Usman, sin Ebu Šejbeta, rekao je: pričao nam je Džerir od Mansura, od Ebu Vaila, od Mesruka, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Kada je trošila dijelila žena od hrane svoje kuće, osim pokvarivačice tj. ne bivši ona pokvarena, pretjerana, biće njoj njezina nagrada za ono što je trošila podijelila, i njezinome mužu za ono što je stekao i blagajniku slično tome tj. tako isto, neće okrnjiti neki od njih nagrade nekog nijednu stvar tj. ništa."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Džafera, pričao nam je Abdurezzak od Mamera, od Hemmama, rekao je: čuo sam Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Kada je trošila podijelila žena od zarade svoga muža od svoje volje osim njegove zapovjedi bez njegove zapovjedi, pa njemu je polovina njegove nagrade."

GLAVA

onoga ko je volio tj. ko voli, želi prostiranje tj. širinu, obuhvatnost u trošku u opskrbi, u sredstvima za život - a to znači: ko želi bolji život, bogatstvo.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ebu Jakuba, Kirmanija, pričao nam je Hassan, pričao nam je Junus, pričao nam je Muhamed od Enesa, sina Malikja, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da govori:

"Ko je takav da veseli njega da se prostre proširi, tj. poveća njemu njegov trošak opskrba za život i da se odgodi njemu u njegovom tragu tj. ostatku života, pa neka nagrađuje dariva svoju rodbinu."

Smisao hadisa je: "Ko želi da bude imućniji - neka pomaže svoju rodbinu. Pošto ima pouzdan hadis da je opskrba, trošak za život određena - a to bi značilo ne može se smanjiti, a ni povećati - ovaj je hadis na više načina tumačen. Isto tako značenje rečenice iz gornjega hadisa ".... i da se odgodi njemu u njegovom tragu....", znači: i da mu se produži život, a po pouzdanom jednom hadisu i trajanje života je određeno, a to znači ne može produžiti, a ni skratiti, pa se i zbog ove rečenice gornji hadis tumači na razne načine. Ta se tumačenja neće ovdje prikazivati. Jedino će se navesti jedno tumačenje prema kojem gornji hadis, i svi hadisi sličnoga sadržaja, ima stvarni cilj da prikaže koliko je dobro djelo pomagati materijalno rodbinu, jer kada bi ijedno dobro djelo povećavalo bogatstvo i produžavalo život, onda bi to bilo upravo ovo djelo. Toliko to dobro djelo vrijedi kod Uzvišenoga Boga. Uz misao o produženju života navešće se i tumačenje prema kojem se produženje života tumači u prenesenom smislu. Pomaganje rodbine zadrži dugo vremena lijepo sjećanje na čovjeka, i on još dugo živi u sjećanju iako je mrtav.

GLAVA

kupovanja Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, sa odgađanjem davanja cijene za kupljenu stvar do nekoga roka .

PRIČAO NAM JE Mualla, sin Eseda, pričao nam je Abdul-Vahid, pričao nam je Aameš, rekao je: spomenuli smo kod Ibrahima zalog u pozajmici, pa je rekao: pričao mi je Esved od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, kupio sebi neku hranu od jednoga Židova do jednoga roka, i založio je njemu dao je u zalog Židovu jedan oklop od željeza.

"Selemun" ovdje znači pozajmica, a ne znači ovdje kupoprodaju gdje se novac unaprijed isplati, a roba kasnije primi.

PRIČAO NAM JE Muslim, pričao nam je Hišam, pričao nam je Katadete od Enesa. - H - A pričao mi je Muhamed, sin Abdullaha sina Havšeba, pričao nam je Esbat Ebul-Jese' Basrija, pričao nam je Hišam Destevaija od Katadeta, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, da je on išao k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, sa hljbom ječma i zaudarajućim repom ovce, kujrukom; ili: sa ogrklim lojem koji je pretopljen, istopljen od ovčijeg repa, tj. donosio je Enes k Muhamedu a.s. takvu hranu koja se počela čuti, zaudarati, koja je već progrkla, je Muhamed a.s. nije imao šta da jede u nekim prilikama .

"Ihaletun" ima mnogo značenja: kujruk-debeli ovčiji rep, pretopljeni loj od ovčijeg repa; loj, debljina, masnoća; začin; prismok uz hljeb; mast; salo; masnoća stvrđnuta na površini čorbe, supe.

I zaista već je založio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, jedan oklop za njega tj. njegov, svoj oklop u Medini kod jednoga Židova, i uzeo je od njega ječma za svoju porodicu. I zaista sve ovo priča Enes već sam čuo njega Muhameda a.s. da govori: "Nije omrklo zašlo u noć kod porodice Muhameda, pomilovao ga Allah i spasio, sa' pšenice, a ni sa' zrna tj. nikakva žita ." A zaista ovo opet sada Enes objašnjava kod njega je svakako sigurno devet žena.

Tj. Muhamed a.s. je imao devet žena u vremenu kada je bivao, bio u oskudici u hrani. "Sa" je 3,34 kg.

GLAVA

zarade zarađivanja čovjeka i njegovog rada sa svojom rukom.

PRIČAO NAM JE Ismail, sin Abdullaha, rekao je: pričao mi je Ibnu Vehb od Junusa, od Ibnu Šihaba, rekao je: pričao mi je Urvete, sin Zubejra, da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, rekla:

Pošto se imenovao nasljednikom tj. postavio kalifom, halifom Ebu Bekjr Sidik, rekao je: "Zaista već je znao tj. već zna moj narod da moja profesija rad, posao nije bila takva da je nemoćna od troška tj. opskrbe moje porodice, a sada sam se zaposlio sa općom stvari muslimana, pa će odsada jesti porodica Ebu Bekjra od ovoga imanja tj. iz državne blagajne , a on će poslovati voditi profesiju za muslimane u njemu u državnom, općem imanju ."

Ova rečenica na kraju tumači se na razne načine, ali se ta tumačenja neće prikazivati.

PRIČAO NAM JE Muhamed, pričao nam je Abdullah, sin Jezida, pričao nam je Seid, rekao je: pričao mi je Ebul-Esved od Urveta, rekao je: rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje:

Bili su drugovi poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, radnici njihovih osoba svojih osoba, tj. sami sobom su radili, sami sebi su radili fizičke poslove, i bivaše za njima u njih zadasi zadahi, ružni mirisi od znoja, pa se reklo njima: "Da li ste se okupali!"

Tj. "Zašto se niste okupali?"

Predao je njega spomenuti hadis Hemmam od Hišama, od njegova oca, od Aiše.

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Isa, sin Junusa, od Sevra, od Halida, sina Ma'dana, od Mikdama, bio zadovoljan Allah od njega, od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Nije jeo ni jedan čovjek hrane nikad bolje od takve hrane da jede od rada svoje ruke tj. od hrane koju je zaradio svojom rukom, i zaista vjerovijesnik Allaha Davud - njemu mir! - jedaše jeo je od rada svoje ruke."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Musa-a, pričao nam je Abdurezak, izvijestio nas je Mamer od Hemmama, sina Munebiha, pričao nam je Ebu Hurejrete od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da Davud - njemu mir! - ne jedaše osim od rada svoje ruke.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukjejjra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, od Ebu Ubejda, slobodnjaka Abdurahmana, sina Avfa, da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da govori: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista da skupi nasijeće drva jedan od vas breme pa da ga odnese na svojim leđima i proda, pa da se tako hrani bolje je od toga da pita tj. prosjači od jednoga čovjeka pa da taj daruje njega ili da spriječi odbije njega."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Musa-a, pričao nam je Vekji', pričao nam je Hišam, sin Urveta, od svoga oca, od Zubejjra, sina Avvama, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista da uzme jedan od vas svoja užeta konopce za vezanje drva."

GLAVA

lakoće i darežljivosti u kupovanju i prodaji, i GLAVA onoga ko je tražio tj. ko traži svoje neko pravo, pa neka traži njega u poštenju.

PRIČAO NAM JE Alija, sin Ajjaša, pričao nam je Ebu Gassan, rekao je: pričao mi je Muhamed, sin Munkjedira, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Pomilovao Allah darežljiva čovjeka koji je darežljiv kada je prodavao kada prodaje, i kada je kupovao sebi i kada je iziskivao tj. i kada je naplaćivao dug, ili tražio svoj dug." Ovo je prevedeno kao dova - blagoslov, ali se može prevesti i kao vijest, izjava: "Pomilovaće Allah čovjeka darežljivoga kada prodaje, i kada kupuje i kada iziskuje - traži svoj dug."

GLAVA

vrijednosti onoga ko je pričekao iščekivao bogatoga za dugovanje .

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Zuhejr, pričao nam je Mansur da je Rib'ija, sin Hiraša, pričao njemu da je Huzejfete, bio zadovoljan Allah od njega, pričao njemu, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Susreli su anđeli duh dušu, tj. Izašli su u susret anđeli duši jednoga čovjeka od onih ko je bio tj. živio prije vas." Rekli su: "Da li si radio od dobra ikakvu stvar išta ?" Rekao je: "Zapovijedah svojim momcima koji su mi kupili dugovanja da pričekaju i pređu tj. progledaju kroz prste od bogataša tj. da bogataša pričekaju za dug i da pređu preko nekog dijela duga ." Rekao je: "Pa su prešli od njega preko njega ."

Tj. Pa su anđeli prešli preko toga čovjeka, preko njegovog duha, njegove duše - a to znači: nisu ga mučili.

A rekao je Ebu Malikj od Rib'ije: "Olakšavah na bogatog, a pričekivah siromašnoga za dugovanja koja su mi dugovali ." A slijedio je njega Ebu Malikja Šubete od Abdul-Melikja, od Rib'ije. A rekao je Ebu Avanete od Abdul-Melikja, od Rib'ije: "Pričekam bogatoga, a predem prođem se od siromašnog tj. a siromašnome oprostim dugovanje koje mi duguje ." A rekao je Nuajm, sin Ebu Hinda, od Rib'ije: "Pa primim dug od bogatoga, a predem prođem se od siromašnoga."

GLAVA

onoga ko je pričekao siromašnoga.

PRIČAO NAM JE Hišam, sin Amara, pričao nam je Jahja, sin Hamzeta, pričao nam je Zubejdija od Zuhrije, od Ubejdulaha, sina Abdullaha, da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Bio je jedan trgovac koji daje dug zajam ljudima. Pa kada je tj. kada bi vidio siromašnoga, rekao je rekao bi svojim momcima slugama : "Pređite preko njega prođite se njega , možda Allah da pređe preko nas da se prođe nas - tj. da nam oprostimo grijeha ." Pa je prešao Allah preko njega tj. oprostio je Allah njemu ."

GLAVA:

Kada su objasnili dva prodavača tj. dva ugovarača kupoprodaje - a to znači: i prodavač i kupac nedostatke predmeta kupoprodaje , i nisu sakrili njihovih dva loše strane predmeta i kada su bila iskrena njihovih dva.

A spominje se od Adda', sina Halida, rekao je: Pisao ili: Napisao je meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: Ovo je ono što je kupio sebi Muhamed, poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kupio je od Adda'a, sina Halida. Prodaja muslimana muslimanu takva je da nema bolesti, a ni gadnosti nečistoće, nevaljalosti , a ni pokvarenosti. A rekao je Katadete: Pokvarenost je preljub prostitucija , i krađa i bježanje odbjeglost roba od svoga gospodara, vlasnika . A reklo se Ibrahimu: Zaista neki od preprodavalaca trgovaca stokom i konjima naziva staju za stoku, konje sa imenima

"Horasan" i "Sidžistan", pa govori: "Došlo je juče iz Horasana ovo grlo, ova stoka ili konj što ga prodajem, došlo je danas iz Sidžistana."

Taj trgovac misli na svoje staje koje je tako nazivao, a kupac je smatrao da je stoka ili konj koji se prodaje došao iz tih perzijskih pokrajina, i da stvarno pripada tim rasama. Kupac je, dakle, obmanjivan.

Pa je mrzio Ibrahim Nah'ija njega ovaj postupak toga preprodavača žestokom mržnjom tj. jako je to osuđivao. A rekao je Ukbete, sin Amira: Nije dozvoljeno nijednom čovjeku da proda nikakvu robu koja je takva da zna da je u nje nekakva bolest tj. nedostatak, mana - nije dozvoljeno da je proda drukčije osim tako da je izvijestio najavio nju manu, tj. da kaže za nedostatak robe.

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Šubete od Katadeta, od Saliha Ebul-Halila, od Abdullaha, sina Harisa, podigao je njega hadis do Hakjima, sina Hizama, bio zadovoljan Allah od njih, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Dva prodavača su sa izborom dok se nisu rastavili, ili je rekao -: do časa kada se rastave. Pa ako su bili istiniti njih dva i objasnili su njih dva, blagoslovilo se je tj. blagosloviće se njima dvojici u njihovoj prodaji. A ako su sakrili njih dva i slagali njih dva, zbrisao se je blagoslov njihove prodaje."

Pod izrazom "dva prodavača" misli se na prodavača i kupca. Pod izrazom "dok se ne rastave" misli se na rastavljanje tjelesa. Tako kažu šafijski pravnici i Ebu Jusuf od hanefijskih pravnika. Prema njima kada se prodavač i kupac odvoje, nema više pravo nijedan da se ne pridržava kupoprodajnog ugovora. A sve dok se ne rastave, može svaki da bira da li da prihvati i ostane pri kupoprodajnoj nagodbi, ili ne. Ebu Hanife, i Malikij i još neki pravnici drukčije tumače izraz "dok se ne rastave". Oni kažu da to znači: dok ne rekne prodavač "ja ti prodadoh", a kupac "ja kupih", ili "ja primih". Kad to reknu, onda više nemaju pravo da biraju da li da ostanu pri kupoprodajnoj nagodbi, ili da ne ostanu, pa makar da se nisu odvojili tijelima jedan od drugoga. Dok ne reknu gornje riječi jedan drugome, imaju pravo na izbor. To znači: Dva prodavača su sa izborom. Imaju pravo na izbor, mogu da biraju i da se predomišljaju. Ovaj hadis će se ponavljati na više mjesta, ali se ova objašnjenja neće više davati.

GLAVA

prodaje smjese mješavine od datula.

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Šejban od Jahja-a, od Ebu Selemeta, od Ebu Seida, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Davaše se nama datule sakupljanja, a ono tj. a to je smjesa od datula, i prodavismo dva sa'a slabijih datula za sa' boljih datula, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Ne dva sa'a za sa' tj. Ne prodajte dva sa'a za sa', i ne dva srebrenjaka za jedan srebrenjak."

GLAVA

onoga što se reklo o mesaru i koljaču tj. o onome koji prodaje meso-lahham i o onome koji kolje životinje-džezzar .

PRIČAO NAM JE Umer, sin Hafsa, pričao nam je moj otac, pričao nam je Aameš, rekao je: pričao mi je Šekik od Ebu Mesuda, rekao je: došao je jedan čovjek od Pomagača, ima nadimak taj čovjek Ebu Šuajb tj. naziva se, preziva se Ebu Šuajbom , pa je rekao jednome dječaku svome, kasapu mesaru, tj. koljaču stoke :

"Učini tj. Napravi mi jelo koje je dosta petorici za pet ljudi , pa tj. jer zaista ja hoću da pozovem na jelo Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, petoga od petorice tj. njega sa još četiri druga čovjeka tako da on bude peti , pa jer zaista ja sam poznao prepoznao već u njegovom licu glad." Pa ih je pozvao. Pa je došao sa njima još jedan čovjek. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista ovaj je slijedio nas tj. pošao za nama , pa ako hoćeš da dozvoliš njemu Ebu Šuajbe , pa dozvoli mu da i on pristupi jelu . A ako hoćeš da se vrati, vratio se je tj. vratiće se odmah ." Pa je rekao: "Ne neka se ne vraća , nego već sam dozvolio njemu tj. dozvoljam mu, ili: dozvoljavam mu ."

GLAVA

onoga što briše zбриše, uništi laž i sakrivanje u prodaji mana stvari koje se prodaju .

PRIČAO NAM JE Bedel, sin Muhabbera, pričao nam je Šubete od Katadeta, rekao je: čuo sam Ebul-Halila priča od Abdullaha, sina Harisa, od Hakjima, sina Hizama, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Dva prodavača su sa izborom dok se nisu rastavili, ili je rekao: do da se rastave. Pa ako su njih dva bili istinita i objasnili su njih dva, blagosloviće se njima dvojici u prodaji njih dvojice. A ako su sakrila njih dva i lagala njih dva, zbrisaće uništiće se blagoslov prodaje njih dvojice."

GLAVA

govora Allaha, uzvišen je: "O vi koji ste vjerovali tj. koji vjerujete , ne jedite kamate podvostručenim dvostrukostima, i čuvajte se Allaha da bi ste se vi možda spasili."

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Ibnu Ebu Zi'b, pričao nam je Seid Makburija od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Zaista doći će svakako na ljude takvo jedno vrijeme da se neće brinuti čovjek za ono što je uzimao ili: što uzima, što će uzimati imovinu da li je od dozvoljenog ili zabranjenog."

GLAVA

jedača kamate, i njezinoga svjedoka i njezinoga pisara, i GLAVA Njegova govora, uzvišen je: "Koji jedu kamatu, neće ustajati osim kao što ustaje onaj koji je taj što se je udario baceknuo nasumice na njega satana zloduh od doticaja. To je za to što su oni takvi da su oni govorili: prodaja je samo kao kamata. A dozvolio je Allah prodaju, a zabranio je kamatu. Pa ko je taj da je došla njemu predika od njegova Gospoda, pa je svršio tj. prestao sa uzimanjem kamata, pa njemu je ono što je prošlo. A njegova stvar je k Allahu. A ko se povрати tj. počne opet uzimati kamate, pa ti takvi su drugovi Vatre, oni su u njoj vječnici tj. ostaće oni u njoj vječno."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder od Šubeta, od Mansura, od Ebu Duha-a, od Mesruka, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Pošto je sišao zadnji dio poglavlja Bekareta, čitao je učio je njih te odlomke toga poglavlja Kur'ana Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, njima u Bogomolji, zatim je zabranio trgovinu u vinu.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Džerir, sin Hazima, pričao nam je Ebu Redža' od Semureta, sina Džundeba, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Vidio sam noćas u snu dva čovjeka da su došla meni, pa su izvela njih dva mene k svetoj zemlji, pa smo otišli tj. išli, putovali dok smo došli na rijeku od krvi, u njoj čovjek stajač stoji u njoj, a na sredini rijeke jedan drugi čovjek, pred njim je kamenje. Pa okrene pođe čovjek koji je u toj rijeci, pa kada je htio da izađe, bacio je tj. baci se onaj drugi čovjek sa kamenom u njegova usta pa je vratio pa vrati njega gdje je bio. Pa je počeo, kada god je došao zbog toga da uzade, počeo je da baca u njegova usta sa kamenom, pa se vraća kao što je bio. Pa sam rekao: "Šta je ovo?" Pa je rekao jedan od one dvojice ljudi sa mnom: "Onaj koji je taj što si vidio njega u rijeci, to je jedač kamate."

GLAVA

nahrnjivača kamate tj. GLAVA o onome koji daje drugome da jede kamatu - a to znači GLAVA onoga koji daje kamatu zbog Njegova govora tj. grijeh je davati kamatu zbog Njegova govora: "O vi koji ste vjerovali, čuvajte se Allaha, i ostavite ono što je ostalo od kamate iz prošlosti ako ste bili tj. ako ste vjernici. Pa ako to niste učinili, pa dozvolite tj. objavite za rat od Allaha i Njegova poslanika, a ako ste se pokajali, pa vama su glave tj. pa vama pripadaju glavnice vaših imanja, nećete nasilje učiniti, i neće se vama nasilje učiniti. A ako je bio siromašan vaš dužnik, pa očekivanje do lakoće tj. pričekajte ga dok mu bude lako da vam plati, a da mu milodarite dug, bolje je vama ako znadijaste. I čuvajte se onoga dana što ćete se povratiti u njemu k Allahu, zatim će dobiti u potpunosti svaka osoba što je stekla zaradila, i oni su takvi da se neće njima nasilje učiniti."

Rekao je Ibnu Abas: Ovo je zadnji odlomak što je sišao na Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

Iz riječi "... i ostavite što je ostalo od kamate", zaključuje se da je zabranjeno i griješno davanje kamate, isto kao što je zabranjeno i griješno i jedenje i uzimanje.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete od Avna, sina Ebu Džuhajfeta, rekao je: vidio sam svoga oca da je kupio sebi roba velikog tj. vrlo vještog puštaoca krvi pomoću roga, kupica, pa sam pitao njega zašto će mu taj rob pa je rekao:

"Zabranjivao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, cijenu psa i cijenu krvi."

Tj. zabranjivao je kupoprodaju pasa i plaćanje, davanje nagrade za puštanje krvi. Hanefijski pravници smatraju dozvoljenim kupoprodaju pasa, a nagradu za puštanje krvi ne smatraju težom zabranom nego mekruh-tenzihen.

"I zabranjivao je Muhamed a.s. - pričao je dalje Ebu Džuhajfete - da muslimani imaju među sobom tetoviračicu, i tetoviranu, i jedača kamate i nahranjivača nje tj. i davaoca kamate, i prokleo je slikara živih pokretnih bića, životinja, a ne bilja - tako neki kažu."

GLAVA:

"Zbrisava Allah kamatu, a umnožava povećava, daje da rastu milostinje, i Allah ne voli svakoga tj. nijednoga velikoga nevjernika nezahvalnika griješnika."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukjeja, pričao nam je Lejs od Junusa, od Ibnu Šihaba, rekao je Ibnul-Musejeb: zaista je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao: čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da govori:

"Zakletva zaklinjanje u trgovini je potrošnja prođa za robu, zbrisavanje brisanje za blagoslov."

GLAVA

onoga što se mrzi od zakletve u prodaji.

PRIČAO JE NAMA Amr, sin Muhameda, pričao nam je Hušejm, izvijestio nas je Avvam od Ibrahima, sina Abdurahmana, od Abdullaha, sina Ebu Evfa-a, bio zadovoljan Allah od njega, da je jedan čovjek podigao nekakvu robu, a on je u na trgu, pa se zaklinjao sa Allahom da je zaista već dao za nju ono, onoliko što nije dao zato da obori tj. uplete, navuče u nju kakvoga čovjeka od muslimana. Pa je sišao odlomak Kur'ana :

"Zaista oni koji kupuju sebi za ugovor Allaha i njihove svoje zakletve malenu cijenu....".

GLAVA

onoga što se reklo u vezi draguljara tj. o draguljaru, juveliru, majstoru koji pravi nakit od dragoga kamenja i metala .

U sljedećem tekstu spomenuće se nekoliko hadisa u kojima se spominju mnoge vrste zanatlija, obrtnika. Cilj je toga da se vidi da su mnogi zanati postojali u vrijeme Muhameda a.s. pa su prema tome dozvoljeni, i zarada od tih zanata je dozvoljena i halal. Pošto svaki zanatlija i prodaje svoju robu, onda je jasno zašto se o njima govori u Knjizi o trgovini i kupoprodajama - Kitabul-Bujuji.

A rekao je Tavus od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Neće se sjeći njezina mekjanska trava...." A rekao je Abas: "Osim mirisne trstike, pa jer je ona potrebna za njihove kovače ili draguljare i njihove kuće." Pa je rekao Muhamed a.s. : "Osim mirisne trstike."

"Kajnun" može značiti i kovač i draguljar, kaže Ibnul-Esir.

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me je Alija, sin Huseina, da je Husein, sin Alije, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, izvijestio njega da je Alija rekao:

Bila je za mene jedna deva tj. imao sam devu od moga udjela od ratnoga plijena. I bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, darovao meni jednu drugu devu od petine ratnoga plijena koja pripada Allahu i Njegovu poslaniku, tj. državnoj blagajni, imovini . Pa pošto sam htio da sagradim sebi brak, tj. da dovedem, da se oženim sa Fatimom, kćerom poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ugovorio sam tj. uzeo sam obećanje od jednoga čovjeka draguljara iz plemena Kajnukaovića da pođe sa mnom pa da donesemo mirišljive trstike. Htio sam da prodam nju trstiku jednome od draguljara i da zatražim pomoć u njoj u gozbi moje svoje svadbe tj. u pripremi i opremanju gozbe svoga pira .

PRIČAO NAM JE Ishak, pričao nam je Halid, sin Abdullaha, od Halida, od Ikjrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Zaista Allah je zabranio tj. učinio svetim, svetom grad Mekju, i nije dozvoljena nijednom čovjeku prije mene, a niti ijednom čovjeku poslije mene da bude ona mjesto borbe, rata . A dozvolila se meni samo jedan čas. Neće se sjeći tj. kositi, žeti sirova njezina trava, i neće se sjeći njezino drveće stabla , i neće se razbježavati tjerati u bijeg njezin lov, i neće se kupiti sakupljati, uzimati sa tla njezina nađena stvar na tlu koju je neko izgubio , osim za upoznavaoća tj. jedino je dozvoljeno da uzme sa tla nađenu stvar onaj ko će je dati na poznavanje, ko će nastojati da pronađe njezinog vlasnika ." I rekao je Abas, sin Abdul-Mutaliba: "Osim mirisne trstike za naše draguljare i za tavane stropove naših kuća." Pa je rekao: "Osim mirisne trstike." Pa je rekao Ikjrimete: "Da li znadeš šta je: " neće se razbježavati njezin lov?" "Ono tj. To je da odstraniš njega lov, životinju i da odsjedneš u njegovo mjesto da sjedneš na njezino mjesto ." Rekao je Abdul-Vehhab od Halida: "..... za naše draguljare i naše grobove."

GLAVA

spominjanja kovača i kovača.

"Kajnun" znači i rob i kovač, pa je zato dodao i riječ "haddad" koja znači kovač, da bi pokazao da se riječ "kajnun" ovdje upotrebila u značenju kovač.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Ibnu Ebu Adijj od Šubeta, od Sulejmana, od Ebu Duha-a, od Mesruka, od Habbaba, rekao je:

Bio sam kovač u predislamlju, i bio je meni na Asu, sinu Vaila, jedan dug tj. imao sam dugovanje, potraživanje od Asa, bio mi je dužan As, sin Vaila . Pa sam došao njemu da naplatim njega da utjeram dug . Rekao je: "Neće dati tebi duga drukčije do da, tj. nego da ne vjeruješ da se odrekneš vjerovanja u Muhameda, pomilovao ga Allah i spasio." Pa sam rekao: "Neću ne vjerovati Neću se odreći vjerovanja tako da usmrti tebe Allah, zatim da se proživim." Rekao je: "Pusti me da umrem i da se proživim, pa će se meni dati imanje i djeca pa da izvršim platim dug tebi." Pa je sišao odlomak Kur'ana : "Pa jesi li vidio onoga koji nije vjerovao u naše znakove ili: odlomke , i rekao je: zaista meni će se dati svakako imanje i

djeca. Da li je nadvirio u sakriveno tj. u tajne budućega svijeta i života , ili je uzeo kod Milosrdnoga ugovor."

GLAVA

spominjanja krojača.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Ishaka, sina Abdullaha sina Ebu Talhata, da je on čuo Enesa, sina Malikja, bio zadovoljan Allah od njega, da govori:

Zaista jedan krojač je pozvao poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zbog jela što ga je napravio. Rekao je Enes, sin Malikja, bio zadovoljan Allah od njega: Pa sam otišao sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, k tome jelu na to jelo . Pa je približio primaknuo k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, hljeb i čorbu supu , u njoj je tikva bundeva i kriške mesa komadići mesa suhoga . Pa sam vidio Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, slijedi tj. hvata tikvu od okolo čanka zdjele, tj. po čanku . Rekao je: Pa neprestano volim tikvu od tada.

GLAVA

spominjanja tkača.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukjejra, pričao nam je Jakub, sin Abdurahmana, od Ebu Hazima, rekao je: čuo sam Sehla, sina Sa'da, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došla je jedna žena sa ogrtačem tj. Donijela je jedna žena ogrtač . Rekao je: "Da li znate šta je ogrtač?" Pa se reklo njemu: "Da. Ona ta haljinka je plašt, otkano je u njegovoj ivici kraju, obrubu, tj. otkano je na obrubu ." Rekla je: "O poslaniče Allaha, zaista ja sam otkala ovaj plašt sa mojom svojom rukom. Oblačim ti ga tj. Dajem ti ga da ga obučeš ." Pa je uzeo njega Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, potreban bivši k njemu tj. koji mu je bio potreban . Pa je izašao k nama, a on je njegov pokrivač tj. donja odjeća iako plašt služi kao gornja odjeća . Pa je rekao jedan čovjek od naroda između ljudi : "O poslaniče Allaha, obuci mi ga tj. daj mi ga ." Pa je rekao: "Da." Pa je sjeo Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u sijelo u sjednicu , zatim se vratio pa je savio smotao njega smotao plašt , zatim je poslao njega k njemu. Pa je rekao njemu narod ljudi : "Nisi učinio lijepo. Pitao tj. Zaiskao si ga njemu tj. od njega . Zaista već si znao da on neće odbiti ne odbija pitača molioca ." Pa je rekao taj čovjek: "Tako mi Allaha nisam pitao tj. iskao njega ni zbog čega osim zbog toga da bude moja mrtvačka odjeća u danu kada umrem." Rekao je Sehl: Pa je bio taj ogrtač njegova mrtvačka odjeća.

GLAVA

drvodjelje stolara .

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Abdul-Aziz od Ebu Hazima, rekao je:

Došli su neki ljudi k Sehlu, sinu Sa'da, da pitaju njega o govornici Muhameda a.s. u njegovoj bogomolji . Pa je rekao: Poslao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, k omsici toj-i-toj ženi poruku , već je imenovao nju Sehl ali ja ne znam sada njezino ime , to

jest: "Zapovjedi ženo tvome svome dječaku drvodjelji da uradi napravi meni neka drva da sjedim na njima kada govorim ljudima." Pa je zapovjedila njemu da uradi njih od tamariska Gabe. Gabetu je mjesto na visinskim predjelima Medine prema Siriji . Zatim je došao s njima tj. donio ih je . Pa je poslala k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, njih ta drva . Pa je zapovjedio za njih, pa su se postavila u vidu govornice pa je sjeo na nju.

PRIČAO NAM JE Hallad, sin Jahja-a, pričao nam je Abdul-Vahid, sin Ejmena, od svoga oca, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je jedna žena od Pomagača rekla poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"O poslaniče Allaha, zar neću učiniti tebi jednu stvar da sjedneš na nju? Pa zaista imam dječaka drvodjelju." Rekao je: "Ako hoćeš." Pa je učinila napravila njemu govornicu. Pa pošto je bio petak, sjeo je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, na govornicu koja se načinila koja je napravljena za njega . Pa je zavikala zajaukala palma koja je bila ta što predikovaše kod nje tako jako čak je blizu bilo da se pocijepa. Pa je sišao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, čak tj. pa je uzeo nju pa je privukao nju k sebi. Pa je počela da jeca jecanjem djeteta koje se uštkava tj. tješi dok se ustalila tj. umirila . Rekao je: "Plakala je na tj. zbog onoga što slušaše od opomene ili: spominjanja savjeta ."

GLAVA

kupovanja vođe rukovodioca potreba sa svojom osobom tj. sam sa sobom, lično da kupuje sebi potrebne stvari .

A rekao je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: Kupio je sebi Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, devca od Umera. Devac je muška deva, kamila. A rekao je Abdurahman, sin Ebu Bekjra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: Došao je jedan idolopoklonik sa bravima tj. dotjerao je ovce , pa je kupio sebi Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od njega jednu ovcu. I kupio je sebi od Džabira jednu devu.

PRIČAO NAM JE Jusuf, sin Isa-a, pričao nam je Ebu Muavijete, pričao nam je Aameš od Ibrahima, od Esveda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Kupio je sebi poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od jednoga Židova neku hranu sa odgađanjem roka plaćanja, tj. na veresiju , i založio je njemu svoj oklop.

GLAVA

kupovanja kupovine jahaćih životinja i magaraca, i GLAVA kada je sebi kupio jahaću životinju, ili devca, a on je na njemu, da li biva to kao prihvatanje uzimanje u posjed od strane kupca prije nego da siđe sjaše prodavač sa te svoje životinje koju je prodao bivši još na njoj, tj. dok je još jahao na njoj .

A rekao je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Umeru: "Prodaj mi ga." Misli na teškog devca.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Abdul-Vehab, pričao nam je Ubejdulah od Vehba, sina Kjejsana, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bio sam sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u jednoj vojni, pa je usporio sa mnom moj devac i sustao je. Pa je došao na mene meni Vjerovijesnik, pomilovao

ga Allah i spasio, pa je rekao: "Džabir?" Pa sam rekao: "Da." Rekao je: "Šta je tvoje stanje?" Rekao sam: "Usporio je na mene tj. meni moj devac i sustao je umorio se je , pa sam zaostao ozadi, iza, ozada, nazad ." Pa je sišao sjahao i počeo da privlači vuče njega sa svojim štapom koji je bio savijen na vrhu . Zatim je rekao: "Uzjaši." Pa sam uzjahao. Pa zaista već sam vidio njega devca da tako dobro ide da sam morao da otklanjam sustežem njega od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Rekao je: "Oženio si se?" Rekao sam: "Da." Rekao je: "Djevojku, ili udovicu?" Rekao sam: "Nego udovicu tj. Ne djevojku, nego udovicu ." Rekao je: "Pa zar nisi djevojku da ti zabavljaš nju i ona da zabavlja tebe?" Rekao sam: "Zaista imam sestre malene , pa sam volio da oženim ženu takvu koja će da sakuplja savija njih, i češlja njih i stoji nad njima tj. brine se o njima ." Rekao je: "Zar ne! Zaista ti si stizač tj. ti sada stižeš dolaziš porodici, ženi , pa pamet, pamet!" Tj. "Postupi pametno!" Ovo se tumači na razne načine. Jedni vele da je time nukao, bodrio na polni odnos radi začeca djeteta, a to je pametno. Drugi vele da je htio da ga opomene da bude pametan pa da se čuva polnoga odnosa ako žena bude imala mjesečnicu, menstruaciju. Zatim je rekao: "Da li ćeš da prodaš tj. bi li prodao tvoga svoga devca?" Rekao sam: "Da." Pa je kupio sebi njega od mene za jednu ukiju srebrenoga novca, a ukija je 37,44 grama, ili 124,8 grama. Zatim je stigao u Medinu poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, prije mene. A stigao sam ja u jutru ujutru . Pa smo došli k Bogomolji. Pa sam našao njega na vratima Bogomolje. Rekao je: "Sada si tek stigao?" Rekao sam: "Da." Rekao je: "Pa ostavi tvoga svoga devca, pa uniđi pa klanjaj dva naklona dva rekjata ." Pa sam unišao pa sam klanjao. Pa je zapovjedio Bilalu da izmjeri izvaga njemu ukiju srebrenoga novca . Pa je izmjerio meni Bilal pa je pretegnuo u mjeri vagi, tj. dao je da pretegne vaga malo više . Pa sam otišao, čak sam okrenuo leđa. Pa je rekao: "Pozovi Zovni mi Džabira!" Rekao sam u sebi : Vratice na mene tj. meni devca. A nije bila nijedna stvar mrža k meni od njega od toga devca, od te muške deve . Rekao je: "Uzmi tvoga svoga devca, i tebi je tj. a imaš, a eto ti i njegova cijena tj. eto ti i devac i eto i novci koje sam ti dao za njega ."

GLAVA

trgova pijaca koji su bili tj. postojali u predislamlju, pa su međusobno prodavali u njima ljudi u islamu tj. i u vrijeme Islama .

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan od Amra, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bili su Ukaz, i Midženna Medženna i Zul-Medžaz trgovi u predislamlju. Pa pošto je bio tj. nastao, došao Islam, čuvali su se grijeha od trgovine u njima tj. smatrali su grijehom trgovinu u tim mjestima . Pa je spustio objavio Allah odlomak Kur'ana u kojem kaže : "Nije na vas nikakav grijeh u vremenima vršenja hodočašća....". Čitao je Citirao je Ibnu Abas tako taj odlomak .

Drugi ne spominju u čitanju i citiranju toga odlomka onih riječi "u vremenima vršenja hodočašća".

GLAVA

kupovanja žednih deva, ili šugave deve .

Žedne deve su deve koje su oboljele od neugasive žeđi.

"Haimun" litalica, ludujući, strastveno zaljubljen je protivilac namjeri u svakoj stvari tj. Haimun je onaj koji se protivi, koji je u suprotnosti umjerenosti u svemu, koji nije umjeren u nečemu .

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, rekao je: rekao je Amr:

Bio je ovdje u Mekki čovjek, njegovo ime je Nevvas, i bile su kod njega tj. i imao je žedne deve. Pa je otišao Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, pa je sebi kupio te deve od jednog njegovog druga suvlasnika . Pa je došao k njemu Nevvasu njegov drug pa je rekao: "Prodali smo te deve." Pa je rekao: "Kome si prodao njih?" Rekao je: "Starcu jednome takvom i takvom." Pa je rekao: "Teško tebi! To je tako mi Allaha Ibnu Umer." Pa je došao Nevvas njemu Ibnu Umeru pa je rekao: "Zaista moj drug je prodao tebi žedne deve, a nije poznavao tebe." Rekao je Ibnu Umer : "Pa tjeraj goni sebi nazad njih." Rekao je: Pa pošto je otišao tj. počeo sebi da tjera njih, stigao ga je Ibnu Umer pa je rekao: "Ostavi ih! Zadovoljili smo se sa sudom presudom poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Nema neprijateljstva!" Tj. "Neću vas tužiti sudu."

A veli se da rečenica: "La adva" znači: Nema prelaznosti. Tj. Nema prelaznosti bolesti, bolest ne prelazi. Vjerovali su idolopoklonici Arapi da bolest prelazi, hoda: kada je neko ozdravio, sa njega je bolest otišla na drugo lice. Muhamed a.s. je u jednom hadisu rekao: "La adva ve la tijerete ve la hamete ve la safere." U tom hadisu "La adva" znači: Nema prelaznosti, prelaženja bolesti.... I u gornjem hadisu veli se da "La adva" znači to isto. To ipak ne znači da nema zaraze, zaraznih bolesti. Kod zaraznih bolesti od osobe koja boluje i koja još nije ni ozdravila, zarazi se i druga zdrava osoba. Po drugom tumačenju gornjeg hadisa Ibnu Umer je spomenuo riječi Muhameda a.s. "La adva - Nema prelaznosti!", da bi podsjetio Nevvasa ili njegova suvlasnika zašto im neće povratiti, odnosno zašto će zadržati žedne bolesne deve koje je od njih kupio. Zadržaće ih zato što ne vjeruje u prelaznost bolesti, pa se ne boji da će sa tih bolesnih deva preći bolest na nekoga. U tome je i smisao njegovih riječi "Pusti ih deve, neka ipak ostanu kod mene kako sam ih i kupio , zadovoljni smo sa sudom poslanika Allaha, a.s."

Čuo je Sufjan Amra tj. sastajao se je sa njim u životu .

GLAVA

prodaje oružja u buni i osim nje.

A mrzio je Imran, sin Husajna prodaju njega oružja u buni.

Pod izrazom buna, nered misli se na međusobne oružane borbe muslimana između sebe. U daljem tekstu prevodiće se riječ "fitnetun" sa izrazom pobuna kada god bude imala navedeno značenje, ali se više neće obnavljati navedeno obrazloženje.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Jahja-a, sina Seida, od Ibnu Efleha, od Ebu Muhameda, slobodnjaka Ebu Katadeta Ebu Katadetova , od Ebu Katadeta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Izašli smo sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, godine Hunejna tj. u godini borbe na Hunejnu , pa je darovao njemu, misli na oklop. Pa sam prodao taj oklop pa sam sebi kupio za njega jednu baštu voćnjak u Selimetovića. Pa zaista ona je svakako prvo imanje što sam ukorijenio sakupio, stekao njega u Islamu.

GLAVA

o trgovcu mirisa parfema i prodaji mošusa mosuša .

PRIČAO MI JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Abdul-Vahid, pričao nam je Ebu Burdete, sin Abdullaha, rekao je: čuo sam Ebu Burdeta, sina Ebu Musa-a, od njegova oca, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Primjer sjedioca tj. druga dobra i sjedioca druga loša je kao primjer vlasnika tj. trgovca mošusa i mijeha kovača. Neće mašiti tebe od vlasnika mošusa ili da ćeš kupiti njega ili ćeš naći osjetiti njegov miris. A mijeh kovača će spaliti tvoje tijelo ili tvoju odjeću, ili ćeš naći osjetiti od njega ružan miris."

GLAVA

spominjanja puštaoca krvi.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Humejda, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pustio je krv Ebu Tajbete poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je zapovjedio Božiji poslanik a.s. da se dadne, da se da njemu za jednu količinu, jedna količina u iznosu od sa' od datula, i zapovjedio je njegovoj porodici tj. vlasnicima Ebu Tajbetovim da olakšaju od njegova poreza tj. da mu smanje, olakšaju glavarinu, porez .

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Halid, on je sin Abdullaha, pričao nam je Halid od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Pustio je sebi krv Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, i darovao je onome koji je pustio krv njemu sa' datula , a da je bilo to zabranjeno, ne bi darovao njemu.

GLAVA

trgovine u vezi onoga što je takvo da se mrzi njegovo oblačenje za ljude i žene ljudima i ženama nije pohvalno da to oblače, nose .

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Ebu Bekr, sin Hafsa, od Salima, sina Abdullaha sina Umera, od njegova oca, rekao je:

Poslao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, k Umeru, bio zadovoljan Allah od njega, dar u ogrtaču svile, ili pruga tj. svileni ogrtač, ili prugasti ogrtač, ogrtač koji je imao po sebi žute pruge, kajiše . Pa je vidio njega taj ogrtač na njemu pa je rekao: "Zaista ja nisam poslao njega k tebi zato da oblačiš njega. Oblači njega samo onaj ko je takav da nema udjela njemu u nagradi Božijoj na sudnjem danu . Poslao sam k tebi njega samo zato da se iskoristiš s njim." Misli na to da : prodaš njega.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Kasima, sina Muhameda, od Aiše, majke vjernika, bio zadovoljan Allah od nje, da je ona izvijestila njega da je ona kupila sebi jedno jastuče, u tj. po njemu su slike dakle po tom jastuku su bile slike . Pa pošto je vidio ugledao njega poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, stao

je na vratima pa nije unišao na njih. Pa sam poznala u na njegovom licu neprijatnost pa sam rekla:

"O poslaniče Allaha, vraćam tj. kajem se k Allahu i k Njegovom poslaniku, pomilovao ga Allah i spasio. Šta sam to pogriješila?" Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Šta je umu ovoga jastučeta?" Tj. "Šta je ovome jastučetu? Što će ovo jastučete?" Rekla sam: "Kupila sam sebi njega za tebe zato da sjedaš na njega i da uzglavljavaš njega tj. da ga upotrebljavaš kao uzglavlje, jastuk sebi ." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista drugovi tj. vlasnici ovih slika sudnjega dana tj. na sudnjem danu će se kažnjavati, pa će se reći njima: "Oživite što ste stvarali." I rekao je: "Zaista kuća koja je takva da su u njoj slike, neće ulaziti u nju anđeli ne ulaze u nju meleki."

GLAVA:

Vlasnik robe je preči za izlaganje traženje, tj. nadijevanje cijene robi .

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Abdul-Varis od Ebu Tejaha, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"O Nedžarovići, zacijenite mi za vaš zid tj. vrt, voćnjak jednu cijenu !" A u njemu su ruševine ili: rupe, rovače i palme.

GLAVA:

Koliko se dozvalja dozvoljava izbor?

PRIČAO NAM JE Sadekate, izvijestio nas je Abdul-Vehab, rekao je: čuo sam Jahja-a, rekao je: čuo sam Nafi'a od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Zaista dva međusobna prodavača prodavač i kupac su sa izborom u sojoj prodaji dok se njih dva nisu rastavila, ili tj. osim da bude prodaja izbor tj. uslovljena za izbor ."

Ovaj zadnji dio se tumači na više načina koje nećemo navoditi.

A rekao je Nafi': A bio je Ibnu Umer običaja kada je sebi kupio kada bi kupio jednu stvar koja zadivljuje njega da bi se rastavio od svoga druga od kojega je kupio tu stvar .

PRIČAO NAM JE Hafs, sin Umera, pričao nam je Hemam od Katadeta, od Ebul-Halila, od Abdullaha, sina Harisa, od Hakima, sina Hizama, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Dva prodavača misli se na kupca i prodavača su sa izborom dok se nisu rastavili njih dva." A povećao je Ahmed: pričao nam je Behz, rekao je: rekao je Hemam: Pa sam spomenuo to Ebu Tejahu, pa je rekao: bio sam sa Ebul-Halilom pošto tj. kada je pričao njemu Abdullah, sin Harisa, za ovaj hadis.

GLAVA:

Kada nije odredio vrijeme u izboru, da li je dozvoljena da li se dozvalja, da li se dozvoljava prodaja?

PRIČAO NAM JE Ebu Numan, pričao nam je Hamad, sin Zejda, pričao nam je Ejub od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Dva prodavača kupac i prodavač su sa izborom dok se nisu rastavili njih dva, ili rekne jedan od njih dvojice svome drugu: "Izaberi." A ponekad je rekao Ili: A možda je rekao : Ili bude prodaja izbora.

GLAVA:

Dva prodavača prodavač i kupac su sa izborom dok se nisu rastavili.

I za njega je rekao tj. i to je rekao, zastupao je taj stav Ibnu Umer, i Šurejh, i Šabija, i Tavus, i Ata' i Ibnu Ebu Mulejkete.

PRIČAO MI JE Ishak, izvijestio nas je Haban, rekao je: pričao nam je Šubete, rekao je Katadete: izvijestio me je od Saliha Ebul-Halila, od Abdullaha, sina Harisa, rekao je: čuo sam Hakima, sina Hizama, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Dva prodavača su sa izborom dok se nisu rastavili njih dva. Pa ako su bili istiniti njih dva i objasnili su njih dva, blagosloviće se njima dvojici u njihovoj prodaji; a ako su slagala njih dva i sakrila, zbrisaće se blagoslov prodaje njih dvojice."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Dva međusobna prodavača, svaki jedan pojedini od njih dvojice je sa izborom u odnosu na svoga druga dok se nisu rastavili, osim u slučaju prodaje izbora."

GLAVA:

Kada je dao izabrati jedan od njih dvojice svome drugu poslije prodaje, pa već je bila dužna obavezna prodaja.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Lejs od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da je on rekao:

"Kada su međusobno prodavali dva čovjeka, pa svaki jedan tj. pojedini od njih dvojice je sa izborom dok se nisu rastavili njih dvojica, a bili su njih dva skupa; ili daje izabrati jedan od njih dvojice drugome pa su međusobno prodali njih dva na tome, pa već je bila dužna obavezna prodaja. A ako su se rastavila njih dva poslije onoga vremena koje je to da prodavaše međusobno njih dva, a nije ostavio jedan tj. nijedan od njih dva prodaje, pa već je bila dužna obavezna prodaja."

GLAVA:

Kada je bio prodavač sa izborom, da li se dozvalja dozvoljava prodaja?

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Jusufa, pričao nam je Sufjan od Abdullaha, sina Dinara, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Svaki od dvojice prodavača je takav da nema nikakve prodaje među njima dvojicom do da se rastave, osim prodaje izbora."

PRIČAO MI JE Ishak, pričao nam je Haban, pričao nam je Hemam, pričao nam je Katadete od Ebul-Halila, od Abdullaha, sina Harisa, od Hakima, sina Hizama, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Dva prodavača su sa izborom dok se nisu rastavili dok se ne rastave njih dvojica." Rekao je Hemam: Našao sam u mojoj svojoj knjizi: "Izbiraće Odabiraće tri puta. Pa ako su istiniti bili njih dva i objasnili su njih dva, blagosloviće se ili: blagoslovilo se njima dvojici u njihovoj prodaji. A ako su slagali njih dva i sakrili su njih dva nedostatak robe, pa možda da čare njih dva čar da zarade zaradu, višak i dadne se zbrisati njima dvojici blagoslov njihove prodaje." Rekao je Haban: a pričao nam je Hemam, pričao nam je Ebu Tejah da je on čuo Abdullaha, sina Harisa, da priča za ovaj hadis tj. o ovome hadisu od Hakima, sina Hizama, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA:

Kada je sebi kupio jednu stvar pa je poklonio od njegova časa tj. odmah tu stvar prije nego da se rastave njih dva, a nije mrzio to prodavač na kupca tj. kupcu taj postupak; ili je sebi kupio roba pa je oslobodio njega.

A rekao je Tavus u vezi onoga ko sebi kupi robu na zadovoljstvo, zatim je prodao nju: Dužna Obavezna je bila njemu prodaja, ili roba, i čar zarada je njemu. A rekao je Humejdija: pričao nam je Sufjan, pričao nam je Amr od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bili smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u putovanju, pa sam bio na teškom tj. nepokornom mladom devcu koji je pripadao Umeru, pa nadvladavaše me taj devac. Pa se naprijed proturi pred ljude narod, pa odbije njega Umer i vrati njega ili: i vrati ga, zatim se proturi naprijed pa odbije njega Umer i vrati ga. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Umeru: "Prodaj mi ga!" Rekao je: "On je za tebe On je tvoj, o poslaniče Allaha!" Rekao je: "Prodaj mi ga!" Pa je prodao njega poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "On je za tebe On je tvoj, o Abdullahe, sine Umera! Pravićeš sa njim šta hoćeš tj. Radi sa njim šta hoćeš! "

Rekao je Ebu Abdullah: A rekao je Lejs: pričao mi je Abdurahman, sin Halida, od Ibnu Šihaba, od Salima, sina Abdullaha, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Prodao sam zapovjedniku vjernika Usmanu jedno imanje u mjestu Vadiju ili: u Vadil-Kira-u za imanje njegovo u Hajberu tj. za jedno imanje koje je pripadalo njemu u Hajberu. Pa pošto smo međusobno prodali, vratio sam se na moju petu tj. vratio sam se nazad iz njegove kuće iz bojazni da povrati vrati meni ovu prodaju. A bio je običaj da su dvojica međusobnih prodavača sa izborom do časa kada se rastavljaju njih dva. Rekao je

Abdullah: Pa pošto je bila dužna obavezna, punovažna moja prodaja i njegova prodaja, vidio sam da sam ja već prevario obmanuo njega za toliko da sam ja tjerao tj. otjerao k zemlji Semuda za tri noći hoda, daljine puta , a tjerao je on mene k Medini za tri noći tj. a on je mene otjerao k Medini za tri dana hoda .

GLAVA

onoga što se mrzi od prevare u prodaji.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Abdullaha, sina Dinara, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je jedan čovjek spomenuo Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio da se on vara obmanjuje, tj. da ga varaju, obmanjuju u prodajama, pa je rekao Muhamed a.s. :

"Kada si prodao tj. Kada prodaješ nekome nešto , pa reci: "Nema prevare obmane !"

"Hilabetun" je prevara sa lijepim govorom.

"Ba'a min": prodati nekome nešto.

GLAVA

onoga što se spomenulo o trgovima čaršijama, pijacama .

A rekao je Abdurahman, sin Avfa: Pošto smo stigli u Medinu, rekao sam: "Da li je od trga tj. Da li ima ikakav trg što je u njemu trgovina." Rekao je Sa'd, sin Rebirov : "Trg Kajnuka'a." A rekao je Enes: Rekao je Abdurahman: "Pokažite mi na trg!" A rekao je Umer: Zabavilo je mene udaranje rukom o ruku, pljeskanje rukom o ruku u trgovima.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Sabaha, pričao nam je Ismail, sin Zekerija-a, od Muhameda, sina Sukata, od Nafi'a, sina Džubejra sina Mut'ima, rekao je: pričala je meni Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ratovaće jedna vojska protiv Kabe, pa kada budu u jednoj pustinji od zemlje, potonuće se u zemlju sa prvim od njih i zadnjim od njih." Rekla je: Rekla sam: "O poslanice Allaha, kako će se potonuti propasti u zemlju sa prvim od njih i zadnjim od njih, a u tj. a među njima su njihovi trgovci tj. trgovci i ko nije od njih tj. i ko nije vojnik koji je imao namjeru da uništi Kabu ?!" Rekao je: "Potonuće Propašće se sa prvim od njih i zadnjim od njih, zatim će se proživjeti proživjeti na drugom svijetu na njihovim na svojim namjerama."

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Džerir od Aameša, od Ebu Saliha, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Molitva jednoga od vas u zajednici povećava se u vrijednosti nad molitvu njegovu u njegovom trgu i njegovoj kući dvadeset i nekoliko stepeni. A to je zato što zaista on - kada se očistio pa je uljepšao to čišćenje, zatim je došao bogomolji, neće htjeti tj. neće, ne htijući ništa osim molitvu, neće podignuti tj. ne podiže, ne pokreće ga ništa osim molitva - nije koracio tj. ne koraci nijedno koracanje drukčije osim tako da se je podigao s njime jedan stepen, ili se je zbrisala od njega s njime s koracanjem jedna pogreška; i anđeli blagosiljaju

na jednoga od vas dok je trajao u svome klanjalištu koje je to što on klanja u njemu govoreći anđeli ovo : "Bože moj, smiluj se na njega, Bože moj, pomiluj ga!", dok god jedan od vas nije proizveo ono što kvari čišćenje u njemu dakle ono što kvari abdest , dok god nije uznemirio u njemu u mjestu klanjanja ." I rekao je -: "Jedan od vas je u molitvi dok je god bila molitva ta što zadržava njega u bogomolji ."

PRIČAO NAM JE Adem, sin Ebu Ijasa, pričao nam je Šubete od Humejda Tavila, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u trgu, pa je rekao jedan čovjek: "O Ebul-Kasime!" Pa se obazreo k njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je rekao onaj čovjek : "Zvao sam samo ovoga pokazavši na jednu drugu osobu koja se zvala kao i Muhamed a.s. nadimkom Ebul-Kasim ." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Imenujte se sa mojim imenom, a ne nadimkivajte se sa mojim nadimkom!"

Tj. "Zovite se mojim imenom, a ne zovite se mojim nadimkom."

PRIČAO NAM JE Malik, sin Ismaila, pričao nam je Zuhejr od Humejda, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zovnuo je jedan čovjek u Beki' u: "O Ebul-Kasime!" Pa se obazreo k njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je rekao: "Nisam namjeravao mislio na tebe." Rekao je: "Imenujte se sa mojim imenom, a ne nadimkivajte ne nadimkujte se sa mojim nadimkom."

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan od Ubejdulaha, sina Ebu Jezida, od Nafi'a, sina Džubejra sina Mut'ima, od Ebu Hurejreta Devsije, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Izašao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u grupi tj. u jednom dijelu dana, ne govori meni i ne govorim njemu dok je došao ili dok nije došao trgu Kajnukaovića, pa je sjeo u dvorištu kuće Fatime, pa je rekao: "Da li je tude mali, da li je tude mali!"

Mislio je na unuka Hasana.

Pa je zadržala njega jednu stvar tj. malo vremena . Pa sam mislio tj. znao da ona oblači njemu ogrlicu gerdan, đerdan od mirisnih korijenova, korijenja , ili kupa njega ili ga kupa . Pa je došao, žesti se žureći, tj. došao je žureći se dok je zagrlio njega i poljubio je njega dok ga je zagrlio i poljubio ga . I rekao je Muhamed a.s. : "Bože moj, voli ga, i voli onoga ko voli njega!" Rekao je Sufjan: Rekao je Ubejdulah: izvijestio me da je on vidio Nafi'a, sina Džubejra da je klanjao neparnu molitvu vitr namaz sa jednim naklonom rekatom .

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Munzira, pričao nam je Ebu Damrete, pričao nam je Musa od Nafi'a, pričao nam je Ibnu Umer da oni kupovaše sebi hranu od karavana na vremenu Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. Pa pošalje Muhamed a.s. na njih ko sprječava njih da prodaju nju hranu ondje gdje su sebi kupovali nju tako da prenesu nju ondje gdje se prodaje hrana. Rekao je Nafi' : A pričao nam je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da se prodaje hrana kada je sebi kupio nju drukčije nego tako da uzme cijelu u cijelosti u posjed nju.

GLAVA

odvratnosti mrzenja vikanja galame, deranja u trgu.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Sinana, pričao nam je Fulejh, pričao nam je Hilal od Ata'a, sina Jesara, rekao je: sreo sam Abdullaha, sina Amra sina Asa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice. Rekao sam:

"Izvijesti me o opisu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u Tori Tevratu ." Rekao je: "Da. Tako mi Allaha zaista on je svakako opisan u Tori sa nekim svojim opisom u Kur'anu." "O Vjerovijesniče, zaista mi smo poslali tebe svjedokom, i obeseljivačem, i opominjačem i zaštitom za nepismene. Ti si Moj rob i Moj poslanik. Nazvao Imenovao sam te oslanjačem. Nije tvoja osoba grub, a ni krut tip, a ni vikač stvaralac galame u trgovima. I neće odbijati odvracati tvoja osoba sa zlom zlo, nego će praštati i opraštati. I neće nikako uzeti njega Allah do da uspravi upravi sa njim iskrivljenu vjeru s tim da govore tj. tako da će govoriti : "Nema božanstva osim Boga", i da otvori s njom tom riječju slijepe oči, i gluhe uši i oklopljena srca."

Slijedio je njega Fulejha Abdul-Aziz, sin Ebu Selemeta, od Hilala. A rekao je Seid od Hilala, od Ata'a, od Ibnu Selama. Oklopljen Oklopljena je svaka stvar u oklopu omotaču, i oklopljena sablja mač rekne se, i oklopljeni luk, i oklopljeni čovjek rekne se kada nije bio obrezan osunećen. Rekao je njega ovo sve Ebu Abdullah.

GLAVA:

Mjerenje Vaganje prostorno sudom, posudom, varićakom je na prodavača i darovaoca dužnost zbog govora Allaha, uzvišen je On : "I kada su mjerili tj. Kada mjere posudom njima ili su mjerili tj. ili mjere pomoću utega njima, oštećuju."

Misli na to : Mjerili Mjere za njih posudom, ili su mjerili ili mjere utezima za njih, kao Njegov govor: "... slušaju vas....." - slušaju za vas u vašu korist .

A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Mjerite sebi toliko da uzmete u cijelosti cijenu svoje deve !" A spominje se od Usmana, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao: "Kada prodaješ, pa mjeri, a kada kupuješ sebi, pa mjeri sebi!"

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ko je sebi kupio neku hranu, pa ne neka prodaje nju do da uzme u cijelosti nju u posjed, u ruke ."

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Džerir od Mugireta, od Šabije, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Preminuo je Abdullah, sin Amra sina Harama, a na njemu je neki dug, pa sam tražio pomoć od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, na njegove vjerovnike tj. u parnici protiv njegovih zajmodavalaca da spuste tj. da popuste, oprostite neki dio od njegova duga. Pa je tražio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, to obrativši se k njima pa nisu učinili to . Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Idi pa razredi tvoje svoje datule na razrede: datule bolje napose posebno , a Zejdovu palmu jedna slabija vrsta datula napose posebno . Zatim pošalji k meni tj. po mene." Pa sam to učinio. Zatim sam poslao k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je sjeo na najviši dio njega datulinog razreda , ili u njegovu sredinu, zatim je rekao: "Mjeri narodu tom, tim ljudima !" Pa sam mjerio njima dok sam ispunio njima onaj dug koji je za njih tj. koji je Abdullah bio dužan njima , a ostale su moje datule kao da ono nije se okrnjilo od njih nijedna stvar ništa . A rekao je Firas od Šabije: pričao mi je Džabir od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Pa neprestano mjeri za njih dok je ili: dok nije izvršio." A rekao je Hišam od Vehba, od Džabira: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Odsijeci za njega, pa ispuni za njega tj. Odsijeci mu, pa mu ispuni !"

GLAVA

onoga što se smatra lijepim od mjerenja sudom .

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, pričao nam je Velid od Sevra, od Halida, sina Ma'dana, od Mikdama, sina Madi Keriba, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Mjerite vašu svoju hranu, blagosloviće se vama!"

GLAVA

blagoslova sa'a Vjerovijesnikova, pomilovao ga Allah i spasio, i njegova muda "mud" je četvrtina "sa'a" .

U vezi njega je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, pričala od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Musa, pričao nam je Vuhejb, pričao nam je Amr, sin Jahja-a, od Abada, sina Temima, Ensarije, od Abdullaha, sina Zejda, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista Ibrahim Avram je zabranio tj. učinio svetom Meku i molio je za nju, a ja sam zabranio učinio svetom Medinu kao što je zabranio Ibrahim Meku, i molio sam za nju da imadne blagoslov u svome mudu i svome sa'u kao što je molio Ibrahim za Meku."

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Ishaka, sina Abdullaha sina Ebu Talhata, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Bože moj, blagoslovi im u njihovom sredstvu mjerenja, i blagoslovi im u njihovom sa'u i njihovom muddu." Misli na stanovnike Medine.

GLAVA

onoga što se spominje u vezi prodaje hrane i spekulacije naročite vrste koja se sastoji u tome da se hrana kupi pa se ne daje odmah u promet i prodaju radi toga ne bi li poskupila što više .

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Ibrahima, izvijestio nas je Velid, sin Muslima, od Evzaije, od Zuhrije, od Salima, od njegova oca, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Vidio sam one koji kupuju sebi hranu nasumice odoka, tj. bez mjerenja određenom mjerom - vidio sam da se udaraju tj. da ih tuku i razgone na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, razgone od Muhameda a.s. određena lica iz odvratnosti da prodaju nju hranu prije nego da prime smjeste nju k svojim samarima tj. u svoje stanove .

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Vuhejb od Ibnu Tavusa, od njegova oca, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranjivao da prodaje tj. preprodaje čovjek hranu drukčije do da uzme u cijelosti nju u posjed . Rekao sam veli Tavus Ibnu Abasu:

"Kako je to?" Rekao je: "To ti je zbog toga što su u tom slučaju prodati novci srebrenjaci za srebrenjake, a hrana je odgođena tj. odsutna, nije bila na srijedi ."

A prodaja novca za novac na ćar, na dobit je kamata koja je strogo zabranjena.

PRIČAO MI JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete, pričao nam je Abdullah, sin Dinara, rekao je: čuo sam Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da govori: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je sebi kupio tj. Ko kupi kakvu hranu, pa neće prodavati nju do da uzme nju u posjed ."

PRIČAO NAM JE Alija, pričao nam je Sufjan: bio je Amr, sin Dinara, običaja da priča od Zuhrije, od Malika, sina Evsa, da je on rekao:

"Ko je taj što je kod njega mijenjanje novca, tj. Ko ima promijeniti novca, da bi promijenio novca srebrenjaka za zlatnike ?" Pa je rekao Talhate: "Ja ali pričekaj dok dođe naš blagajnik iz Gabe mjesta kod Medine ." Rekao je Sufjan: Ono je, tj. Takav je tekst, pričanje koje je to što smo zapamtili njega od Zuhrije. Nije u njemu nikakvo povećanje. Pa je rekao: Izvijestio je mene Malik, sin Evsa, da je on čuo Umera, sina Hataba, bio zadovoljan Allah od njega, da izvještava od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da je rekao: "Zlato za zlato prodavati na dobit, tj. dobivši više jednoga zlata za drugo zlato je kamata osim eto! - i eto! tj. osim da jedan rekne: eto ti ova količina!, a drugi odmah rekne: eto i tebi ova količina!, a količine budu iste, jednake, gram za gram - u tom slučaju nije kamata , i pšenica za pšenicu je kamata osim eto! - i eto!, i datule za datule su kamata osim eto! - i eto!, i ječam za ječam je kamata osim eto! - i eto!"

GLAVA

prodaje hrane prije nego da se uzme u posjed i prodaje onoga što nije kod tebe.

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, rekao je: pričanje koje je to što smo zapamtili njega od Amra, sina Dinara, koji je čuo Tavusa da govori: čuo sam Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da govori:

"Što se tiče onoga koje je to što je zabranio njega Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa ono tj. pa to je hrana da se prodaje do da se uzme u posjed ." Rekao je Ibnu Abas: "A neću misliti tj. ne mislim, ne smatram svaku stvar tj. nikakvu stvar drukčije osim slično njemu tj. tom postupku sa hranom ."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Malik od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ko je sebi kupio tj. Ko kupi kakvu hranu, pa neće prodati nju do da u cijelosti uzme nju u posjed ." Povećao je Ismail: "Ko je sebi kupio hranu, pa neće prodavati nju do da uzme nju u posjed ."

GLAVA

onoga ko je smatrao - kada je sebi kupio hranu nasumice bez mjerenja da neće prodavati nju do da primi zaštitu, tj. do da smjesti, dok ne smjesti nju k svome samaru tj. u svoj stan i GLAVA odgoja o tome.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Junusa, od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio je mene Salim, sin Abdullaha, da je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao:

Zaista već sam vidio ljude u vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da sebi kupuju nasumice bez mjerenja . Misli na hranu. Udaraju se tj. Kažnjavaju se zbog toga što su postupali tako da bi prodavali nju kupljenu hranu u njihovom svome mjestu a nisu čekali da prime zaštitu, tj. smjeste nju k njihovim svojim samarima.

GLAVA:

Kada je sebi kupio robu ili životinju pa je stavio tj. ostavio nju kod prodavača, ili je umrla životinja ili prodavač prije nego da se uzme u posjed kupljena stvar .

A rekao je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: Što je zatekao pljesak udaranje ruke o ruku pri zaključenju prodaje živo sakupljeno sastavljeno , pa ono je od kupca.

PRIČAO NAM JE Fervete, sin Ebul-Magra-a, izvijestio nas je Alija, sin Mushira, od Hišama, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Zaista malo koji dan je bio što dolazaše na Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da bi u njemu radio drukčije osim tako da dođe u njemu kući Ebu Bekra u jednom od dva kraja dana.

Tj. Svaki dan u svome životu bi došao kući Ebu Bekra ili jutrom ili večerom-naveče.

Pa pošto se dozvolilo njemu u vezi izlaženja tj. seobe k Medini, nije zaplašilo nas drugo osim to , a već tj. da je došao nama u podne. Pa se obavijestio za njega Pa je obavješten Ebu Bekr da je došao pa je rekao: "Nije došao nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u ovaj čas ni zbog čega drugoga osim zbog neke velike stvari što se dogodila nanovo ." Pa pošto je unišao na njega njemu , rekao je Ebu Bekru: "Daj da izađe tj. Odstrani iz sobe ko je kod tebe." Rekao je: "O poslaniče Allaha, samo su njih dvije, moje dvije kćeri kod mene ." Misli na Aišu i Esmu. Rekao je: "Da li si opazio da je ono već se dozvolilo meni u vezi izlaženja tj. da mi se je dozvolila seoba ?!" Rekao je: "Društvo s tobom želim , o poslaniče Allaha!" Rekao je: "Društvo ti dozvoljavam, ili: hoću da mi praviš." Rekao je: "O poslaniče Allaha, zaista kod mene su tj. ja imam dvije deve što sam pripremio njih dvije za izlaženje seobu , pa uzmi jednu od njih dvije." Rekao je: "Već sam uzeo nju tj. uzimam je sa cijenom tj. za cijenu, uz odgovarajuću cijenu ."

GLAVA:

Neće prodavati na prodaju svoga brata i neće nuditi na nad nuđenje svoga brata, tj. Neće govoriti: prodaću ti jeftinije od toga prodavača, i neće govoriti: kupiću ti po skupljoj cijeni od te koju ti nudi taj kupac, do da dozvoli njemu, ili ostavi napusti pregovore o prodaji ili kupovini prvo lice .

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće prodavati neki od vas na nad prodaju svoga brata."

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Zuhrija od Seida, sina Musejeba, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da prodaje prisutni tj. stalno nastanjeni stanovnik grada ili sela Beduinu njegovu robu, tj. da građanin rekne Beduinu: prodaću ti robu skuplje postepeno, pomalo je prodavajući svakoga dana ako je ostaviš kod mene i ne prodaš, ne dadneš je u prodaju danas , i rekao je Muhamed a.s.: ne nadmećite se u cijeni radi zavaravanja i navlačenja drugoga , i neće prodavati čovjek na nad prodaju svoga brata, i neće prositi djevojku nad prošnju svoga brata, i neće pitati tj. tražiti žena pušćanje razvod svoje sestre zbog toga da ona izvrne što je u njenoj posudi sebi, tj. neće tražiti žena od muške osobe da se razvede sa ženom da bi se ona poslije vjenčala sa njim ."

GLAVA

prodaje dražbe aukcije, licitacije .

A rekao je Ata': Stigao sam na životu ljude koji ne vide štete ne smatraju grijehom u prodaji plijenova rata u vlasništvo onoga ko povećava tj. ko dadne najveći iznos .

PRIČAO NAM JE Bišr, sin Muhameda, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Husein Muktib od Ata'a, sina Ebu Rebaha, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je jedan čovjek oprostio ropstva jednoga dječaka svoga tj. koji je

pripadao njemu, bio njegovo vlasništvo, ali ga je oprostio na način "straga" tj. poslije njegove smrti da bude slobodan . Pa je opotrebio osiromašio taj čovjek prije svoje smrti i odlučio je da proda toga roba .

O prodaji ovakvoga roba pravne škole, mezhebi imaju različita stanovišta.

Pa je uzeo njega Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Ko će kupiti sebi njega od mene?" Dražbirao, licitirao ga je Muhamed a.s. da bi se što više uzelo za roba kako bi se tako dobila veća cijena i količina novca u korist prvobitnoga vlasnika. Pa je kupio sebi njega Nuajm, sin Abdullaha za toliko i toliko. Pa je dao njega k njemu.

GLAVA

nadmećanja i ko je rekao: ne dozvalja ne dozvoljava se ta prodaja.

"Nedžšun" i "munadžešetun" je prevedeno izrazom nadmećanje, a u stvari to je takav postupak u kupovini gdje jedno lice kupuje od prodavca robu i daje mu visoku cijenu za njegovu robu, a uopće ne želi kupiti tu robu, već samo želi navući i prevariti treće lice da kupi tu robu po što skupljoj cijeni. U daljem tekstu će se ti izrazi prevoditi sa izrazom nabijanje cijene.

A rekao je Ibun Ebu Evfa: Nabijač cijene je jedač kamate, varalica. A on ovaj postupak - ovo sada kaže Buharija je lažno varanje, nije dozvoljeno. Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Prevara je u Vatri. I ko uradi jedan rad što nije na njemu naša stvar, pa on je odbijanje pa on je odbijen, vraćen ."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Malik od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, nabijanje cijene.

GLAVA

prodaje varavosti nesigurnosti, opasnosti i bremena bremenitih životinja što ga nose u maternici, a još ga nisu iz sebe izbacile normalnim porođajem .

Prodaja varavosti, nesigurnosti može biti u više vidova, a jedan vid te prodaje jest i prodaja bremena, ploda koji se još nalazi u utrobi bremenite životinje ženskog spola.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio bremena bremenitih životinja .

A bila je to prodaja što prodaju međusobno nju stanovnici predislamlja. Bio je čovjek običaja da kupi devu za klanje k tome da se porodi deva, zatim da se porodi ona deva koja je u njezinom truhu.

Neki kažu da i izraz "habelul-habeleti" znači: plod ploda, tj. deva deve koja treba tek da se rodi pa da odraste i da se porodi. To su prodavali i kupovali što mu se tek mati još u truhu nalazi. To je svakako varavo i nesigurno.

GLAVA

prodaje doticanja sa nečim .

O ovoj vrsti prodaje već je davato objašnjenje.

Rekao je Enes: Zabranio je nju tu prodaju Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ufejra, rekao je: pričao mi je Lejs, rekao je: pričao mi je Ukajl od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me je Amir, sin Sada, da je Ebu Seid, bio zadovoljan Allah od njega, izvijestio njega da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio bacanje tj. prodaju bacanjem . A ono tj. prodaja bacanjem je bacanje čovjeka kad čovjek baca svoju odjeću u prodaji k nekom čovjeku prije nego da prevrne nju ili pogleda k njoj. I zabranio je doticanje tj. prodaju doticanja nečega . A doticanje je doticanje odjeće ne pogleda tj. ne razgledajući k njoj tj. ne pregledajući nju .

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Abdul-Vehab, pričao nam je Ejub od Muhameda, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je dva načina oblačenja: da se obuhvati čovjek u jednu odjeću, zatim da podigne nju na svoja dva ramena; i zabranio je dvije prodaje doticanje i bacanje.

O tim načinima oblačenja, a ovdje drugi način nije ni spomenut, i o tim vrstama prodaje davato je objašnjenje u proteklom tekstu poodavno.

GLAVA

prodaje bacanja.

A rekao je Enes: Zabranio je nju Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio.

Izraz "munabezetun" doslovno znači: međusobno bacanje između dvije osobe, a "mulamesetun": međusobno doticanje između dvije osobe.

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Muhameda, sina Jahja-a sina Habana, i od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio doticanje i bacanje.

PRIČAO NAM JE Ajaš, sin Velida, pričao nam je Abdul-Aala, pričao nam je Mamer od Zuhrije, od Ata'a, sina Jezida, od Ebu Seida, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, dva načina oblačenja i dvije prodaje: doticanje i bacanje.

GLAVA

zabranjivanja prodavaču da ne sakuplja u vimenu mlijeko od više dana devama, i kravama, i ovcama i svakoj drugoj ženskoj životinji kojoj je mlijeko sakupljeno.

A musarratun sakupljena je ona ovca, ili deva ili krava koja je takva da se je sakupljalo njezino mlijeko, i zadržavalo se u njemu tj. ono, mlijeko i sastavljalo se pa se nije muzlo danima. A korijen izraz tasrijetun od kojega je i musarratun je tj. ima značenje zadržavanje vode zajazivanje vode da se napuni neka dolina vodom . Rekne se od njega: zadržao sam zajazio sam vodu.

PRIČAO NAM JE Ibnu Bukjejr, pričao nam je Lejs od Džafera, sina Rebi'ata, od Aaredža, rekao je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ne sakupljajte mlijeko u vimenu devama i ovcama. Pa ko kupi njih takve deve ili ovce poslije toga postupka s njima , pa on je sa boljim od dva gledanja pogleda, tj. može da odabere u međuvremenu kada se desilo da sebi pomuze njih: ako hoće, zadržaće, a ako hoće vratiće ih i uz njih za pomuženo mlijeko sa' datula." A spominje se od Ebu Saliha i Mudžahida i Velida, sina Rebaha, i Musa-a, sina Jesara, od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "... sa' datula." A rekao je neki od njih od Ibnu Sirina: "... sa' od hrane, i on je sa izborom tri dana ." A rekao je neki od njih od Ibnu Sirina: "..... sa' od datula." I nije spomenuo "tri dana ". A datule su mnogobrojnije tj. a datule su u većem broju spomenuli pripovjedači ovoga hadisa nego hranu .

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Mu'temir, rekao je: čuo sam svoga oca da govori: pričao nam je Ebu Usman od Abdullaha, sina Mesuda, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

"Ko kupi ovcu sakupljenu tj. čije je mlijeko sakupljano u vimenu pa je vrati, pa neka vrati sa njom sa'." I zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da se susreću tj. predusreću prije ulaska u grad prodaje tj. zabranjena je kupoprodaja na taj način da se predusreću prodavci .

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ne susrećite karavana karavane ! I neće prodavati ili: I neka ne prodaje neki od vas nad prodaju nekoga. I ne nabijajte cijene međusobno! I neće prodavati I neka ne prodaje prisutni tj. gradski stanovnik Beduinu tj. Beduinovu robu . I ne sakupljajte u vimenu mlijeko ovcama! A ko sebi kupi njih takve ovce , pa je sa boljim od dva gledanja tj. mišljenja poslije što se desilo da pomuze njih dakle ima dva izbora . Ako je zadovoljan njima, zadržaće njih, a ako srdi njima tj. a ako nije sa njima zadovoljan , vratiće njih i sa' od datula ili: vratiće njih sa saom od datula ."

GLAVA:

Ako hoće, vratiće sakupljenu ovcu, tj. ovcu čije je mlijeko u vimenu sakupljeno , a u vezi njezinog muženja je sa' od datula naknada za mlijeko koje je muzao .

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Amra, pričao nam je Mekija, izvijestio nas je Ibnu Džurejdž, rekao je: izvijestio me Zijad da je Sabit, slobodnjak Abdurahmana, sina Zejda,

izvijestio njega da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da govori: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko sebi kupi ovce sakupljane tj. sakupljanoga mlijeka u vimenu pa pomuze njih sebi , pa ako je zadovoljan njima, zadržaće ih, a ako srđi njima tj. a ako nije zadovoljan s njima , pa u njihovom muženju tj. pa za njihovo muženje naknada je sa' od datula hurmi ."

GLAVA

prodaja nemoralnog roba roba koji je odan vršenju preljuba .

A rekao je Šurejh: Ako hoće, vratiće od preljuba tj. zbog preljuba roba, robinje prije prodaje .

Hoće da kaže da kupac može da vrati kupljenog roba ženskog pola kada dozna da je vršio rob preljub - može ga vratiti ako hoće.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao nam je Lejs, rekao je: pričao mi je Seid Makburija od svoga oca, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je on čuo njega da govori: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Kada je izvršila tj. Kada izvrši preljub robinja pa se objasni njezin preljub tj. dokaže se , pa neka bičuju nju, a neka ne kori."

Neki kažu da to znači: a neka se ne ograniči samo na ukor. Neki opet kažu: bičevanje je dosta, i poslije bičevanja ne treba karanje, jer je nepotrebno karanje poslije bičevanja.

"Zatim ako ponovao izvrši preljub, pa neka je bičuje, a neka ne kori. Zatim ako ponovo izvrši preljub treći puta , pa neka proda nju pa neka je proda i da bi, tj. pa makar je prodao za uže od dlake."

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Ibnu Šihaba, od Ubejdulaha, sina Abdullaha, od Ebu Hurejreta i Zejda, sina Halida, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da se poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pitao tj. upitan je o robinji kada je izvršila preljub i nije se učinila čednom poštenom, moralnom . Rekao je:

"Ako izvrši učini preljub, pa bičujte nju. Zatim ako izvrši preljub, pa bičujte nju. Zatim ako izvrši preljub, pa prodajte nju i da tj. makar je prodali za splet ispleteno, usukano uže ." Rekao je Ibnu Šihab: Neću znati tj. Ne znam poslije trećeg ili četvrtog puta je rekao da je treba prodati .

GLAVA

prodaje i kupovanja sa ženama.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je Urvete, sin Zubejra, rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje:

Unišao je Ušao je na posjetu mene meni u posjetu poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa sam spomenula njemu slučaj robinje Berire . Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Kupi sebi nju i oslobodi je , pa tj. jer zaista zaštitništvo je za onoga tj. pripada onome ko je oslobodio ropstva ." Zatim je ustao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od večeri tj. naveče pa je pohvalio na Allaha tj. zahvalio je Allahu sa onim načinom što je On pripadnik njega tj. kako Mu dolikuje , zatim je rekao:

"Šta je umu nekih ljudi da sebi uslovljavaju uvjetuju neke uslove što nije u knjizi Allaha ništa, tj. što ih nema u Božijoj knjizi . Ko sebi uslovljava neki uslov koji nije u knjizi Allaha, pa on je lažan tj. bespravan, beznačajan iako je sebi uslovio tj. makar sebi uslovio stotinu uslova. Uslov Allaha je preči i pouzdaniji čvršći ."

O velau, koji se prevodi sa izrazom zaštitništvo, davano je već objašnjenje koje se neće obavljati.

PRIČAO NAM JE Hassan, sin Ebu Abada, pričao nam je Hemam, rekao je: čuo sam Nafi'a od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, cjenkala se za Beriru. Pa je izašao Muhamed a.s. k molitvi, pa pošto je došao, rekla je:

"Zaista oni nisu htjeli da prodaju nju drukčije osim tako da sebi uslove zaštitništvo." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaštitništvo je samo za onoga, tj. onome ko je oslobodio." Rekao sam Nafi'u: "Slobodan bio njezin muž, ili rob?" Pa je rekao: "Šta obavještava mene tj. Šta mi daje da znam to - Otkud to da znam ?"

GLAVA:

Da li će prodavati prisutni tj. gradski stanovnik za Beduina tj. Beduinovu robu bez nagrade besplatno , i da li će pomagati njemu ili će biti odan iskreno, tj. savjetovati njemu?

A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Kada je zatražio odanost ili iskreno savjetovanje jedan od vas svome bratu tj. od svoga brata , pa neka bude odan ili: neka iskreno savjetuje njemu." I dopustio je u njemu tj. dopustio je ovo Ata'.

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan od Ismaila, od Kajsa, rekao je: čuo sam Džerira, bio zadovoljan Allah od njega, da govori:

Prisegao sam Prisegnuo sam se poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, na svjedočenje da nema božanstva osim Allah i da je Muhamed poslanik Allaha, i uzdizanje tj. obavljanje molitve, i davanje zekjata obavezne milostinje , i slušanje i pokornost, i odanost ili: iskreno savjetovanje za svakoga muslimana svakome muslimanu .

PRIČAO NAM JE Salt, sin Muhameda, pričao nam je Abdul-Vahid, pričao nam je Mamer od Abdullaha, sina Tavusa, od njegova oca, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ne predusrećite karavane, i neće prodavati neka ne prodaje prisutni tj. stanovnik grada za Beduina." Rekao je: Rekao sam Ibnu Abasu: "Šta je tj. Šta znači njegov govor: "Neće prodavati prisutni za Beduina?" Rekao je: "Neće biti njemu posrednikom mišetar, mešetar za nagradu ."

GLAVA

onoga ko je mrzio tj. ko nije odobravao da prodaje prisutni tj. stanovnik grada za Beduina za nagradu da mu prodaje uz nagradu za prodavanje . Bi: sa; za.

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Sabbaha, pričao nam je Ebu Alija Hanefija od Abdurahmana, sina Abdullaha sina Dinara, rekao je: pričao mi je moj otac od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da prodaje prisutni za Beduina. I za njega je rekao Ibnu Abbas tj. Njega - taj govor - je rekao, drugim riječima: toga mišljenja je bio, Ibnu Abbas .

GLAVA:

Neće prodavati prisutni za Beduina sa posredništvom u ime posredništva, mišetarstva, mešetarstva .

I mrzio je njega ovaj postupak Ibnu Sirin i Ibrahim prodavaču i kupcu. Rekao je Ibrahim: Zaista Arapi govore: "Prodaj za mene odjeću!", a ono namjeravaju tj. misle na kupovanje.

Hoće da se kaže da riječ "bej'un" može da znači i prodavati i kupovati, pa budući da je taj izraz upotrebljen "la jebi'u", onda se može zaključiti da nije lijepo da stanovnik grada kao posrednik uz nagradu prodaje Beduinovu, seljakovu robu, a ni da kupuje robu Beduinu. To je razumljivo jer u oba slučaja posrednik za nagradu ošteti lica između kojih posreduje: kada prodaje robu seljaka, šteti, oštećuje građanina prodajući mu što skuplje, a kada kupuje Beduinu, oštećuje građanina nastojeći da od njega kupi što jeftinije.

PRIČAO NAM JE Mekija, sin Ibrahima, rekao je: izvijestio me Ibnu Džurejdž od Ibnu Šihaba, od Seida, sina Musejeba, da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da govori: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Neće kupovati doslovno: Neće sebi prodavati, a to znači: Neće kupovati čovjek na nad prodaju svoga brata. I ne nabijajte cijene međusobno! I neće prodavati prisutni za Beduina."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musena-a, pričao nam je Muaz, pričao nam je Ibnu Avn od Muhameda, rekao je Enes, sin Malika, bio zadovoljan Allah od njega:

Zabranilo se nama da prodaje prisutni za Beduina.

Iz ovih hadisa se može jasno vidjeti da se preporučuje princip izbjegavanja posredništva mimo robnog tržišta - crne berze, šverca. To ne znači da se ide protiv same trgovine. Želi se da se preporučiti to da proizvađač, proizvođač bude i trgovac, da on direktno prodaje potrošaču. To važi i za proizvođača Beduina, seljaka - i za proizvađača-proizvođača građanina, žitelja u gradu.

GLAVA

zabranjivanja sretanja predusretanja, dočekivanja jahača sa tovarima robe i da je njegova prodaja odbijena tj. prodaja onoga ko dočekuje jahače sa robom je nezakonita, ništavna, ne

važea jer vlasnik nje takve prodaje - tj. jer takav prodavač je prestupnik, griješnik kada je bio za njega znalac tj. kada je poznao zabranjivanje, zabranu ovoga postupka pa ga opet činio, i on je prevara u prodaji, a prevara se ne dozvoljava, nije dozvoljena.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Abdul-Vehhab, pričao nam je Ubejdulah Umerija od Seida, sina Ebu Seida, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, predusretanje dočekivanje i da prodaje prisutni za Beduina.

PRIČAO NAM JE Ajjaš, sin Velida, pričao nam je Abdul-Aala, pričao nam je Mamer od Ibnu Tavusa, od njegova oca, rekao je: pitao sam Ibnu Abasa, bio zadovoljan od njih dvojice:

"Šta je značenje njegova govora: "Neće nikako prodavati prisutni za Beduina?" Pa je rekao: "Neka ne bude njemu posrednikom posrednik."

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jezid, sin Zurej'a, rekao je: pričao mi je Tejmija od Ebu Usmana, od Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

"Ko kupi sakupljenu ovcu ili sličnu muzaru čije je mlijeko u njezinu vimenu sakupljano, pa neka vrati sa njom jedan sa'. I zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, predusretanje prodaja."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće prodavati neki od vas na prodaju nekoga. I ne predusrećite robe do da se padne odsjedne s njima k trgu."

GLAVA

kraja predusretanja tj. krajnje tačke do koje se može izaći pred donosioce robe - a to je vrh trga, krajnji dio trga, pijace.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, rekao je: pričao nam je Džuvejrijete od Nafi'a, od Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Predusretavamo jahače, pa kupimo od njih hrane hranu. Pa je zabranio nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da prodajemo nju do da se dopre s njom trg hrane dok ne dođe na trg od hrane. Rekao je Ebu Abdullah: Ovo je predusretanje bilo u najvišem dijelu trga tj. u vrh trga, a objasniće njega to da je tu bilo predusrećanje, predusretanje, dočekivanje - to će objasniti hadis Ubejdulaha.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Ubejdullaha, rekao je: pričao mi je Nafi' od Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Kupovaše oni hranu u najvišem dijelu, kraju trga, pa prodaju nju u njihovom mjestu u svome mjestu, tj. na licu mjesta gdje su je kupili, pa je zabranio njima poslanik Allaha,

pomilovao ga Allah i spasio, da prodaju nju hranu u njezinom mjestu kupovanja do da, tj. osim da prenesu nju tj. da prime nju u vlasništvo i prenesu je u trg, na trg .

Na osnovu ovoga pričanja Abdullaha zaključuje se da je zabranjeno izlaziti izvan grada i predusrećati jahače koji dopremaju hranu na pijacu. To nije zabranjeno u krugu samoga trga i pijace. Svi ovi hadisi imaju cilj da spriječe posredništvo mimo robnog tržišta i u razmjeni dobara na niskom stupnju proizvodnje dobara, jer posredništvo poskupljuje cijenu potrošnih dobara. Kada je proizvođač i prodavač, cijena potrošnih dobara je niža, potrošač će biti manje izložen izdacima i rashodima.

GLAVA:

Kada je sebi uslovio neke uslove u prodaji koji se ne dozvaljaju ne dozvoljavaju .

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Hišama, sina Urveta, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Došla je meni Berira, pa je rekla: "Dopisala sam se svojoj porodici tj. Potpisala sam ugovor o oslobađanju od ropstva sa svojim gospodarima na devet ukija novca , u svakoj godini da im dadnem jednu ukiju, pa pomogni me."

U knjizi o zekjatu je objašnjeno šta je ukija.

Pa sam rekla kaže Aiša : "Ako želi tvoja porodica da izbrojim njih ukije njima, a da bude tvoje zaštitništvo meni, učiniću." Pa je otišla Berira k svojoj porodici pa je rekla njima. Pa nisu oni htjeli na nju tj. njoj to da odobre . Pa je ona došla od njih, a poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, je sjedač sjedi , pa je rekla: "Zaista ja sam izložila ponudila to na njih tj. njima , pa nisu htjeli da pristanu drukčije osim da bude zaštitništvo njima." Pa je to čuo Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je izvijestila Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, o svemu tome Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Uzmi nju, i uslovi njima zaštitništvo, pa tj. jer zaštitništvo je samo za onoga, tj. pripada onome ko je oslobodio." Pa je učinila Aiša. Zatim je ustao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ljudima među ljude, tj. među narod , pa je hvalio Allaha, uzvišen je, i zahvalio se Njemu, zatim je rekao: "Što se tiče poslije! Šta je umu ljudi tj. Šta je nekim ljudima da uslovljavaju uslove koji nisu u knjizi Allaha?! Što je bilo od uslova tj. Kakav god uslov ima koji nije u knjizi Allaha, pa on je ništavan ne vrijedi iako je bio stotinu uslova tj. makar da je taj uslov kao stotinu uslova, ili stotinu puta, uslovljen, postavljen . Sud tj. Odredba Allaha je preči, i uslov Allaha je čvršći. A zaštitništvo je samo za onoga, tj. pripada onome ko je oslobodio."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Aiša, majka vjernika, htjela da sebi kupi jednu robinju pa da oslobodi nju. Pa je rekla njezina porodica:

"Prodaćemo ti nju na taj način da je njezino zaštitništvo nama." Pa je spomenula to poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Neće spriječiti tebe to, pa zaista zaštitništvo je samo za onoga ko je oslobodio."

GLAVA

prodaje datula za datule.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Lejs od Ibnu Šihaba, od Malika, sina Evsaa, čuo je Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Pšenica za pšenicu je kamata osim evo! i evo!, i ječam za ječam je kamata osim evo! i evo!, i datule za datule su kamata osim evo! i evo!"

"Hae ve hae": evo! i evo!., a može da se prevede i: Uzmi! i Uzmi!. O značenju ovoga hadisa već je bilo objašnjenje i tumačenje.

GLAVA

prodaje rozina za rozine rezačija za rezačije, tj. suhog grožđa za suho grožđe i hrane za hranu.

PRIČAO NAM JE Ismail, pričao nam je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio međusobno odbijanje dvojice, tj. zabranjivanje, sprječavanje guranjem koljenima. A "muzabena" odbijanje, ovo objašnjava Ibnu Umer je prodaja ploda za datule mjerenjem, i prodaja rozina rezačija-suhog grožđa za vinovu lozu tj. za grožđe mjerenjem.

Misli na prodaju sirovog ploda na palmi za suhe datule i prodaju suhoga grožđa za sirovo grožđe na lozi. A ova se prodaja zove muzabena-odbijanje, guranje koljenima, jer se u većini slučajeva desi da se ugovarači ovakve prodaje svade, posvađaju pa se i koljenima guraju odbijajući se jedan od drugoga. Prevarena osoba nastoji da se ugovor prekrši i da se ne izvrši, a osoba koja je takvom prodajom na dobitku, nastoji da se prodaja izvrši i da se ne prekrši. U većini slučajeva kod prodaje sirovoga ploda na stablu za osušeni plod jedna osoba mnogo izgubi, a druga mnogo dobije. To je dovodilo do svađe i trzavica, pa je takvu prodaju Muhamed a.s., zabranio. U daljem tekstu "muzabenetun" će se prevoditi sa izrazom trzavica među dvojjicom, tj. međusobna trzavica.

PRIČAO NAM JE Ebu Numan, pričao nam je Hamad, sin Zejda, od Ejuba, od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio međusobnu trzavicu. A međusobna trzavica je da proda čovjek plod na drvetu za mjerenje tj. za plod koji je obran i izmjeren - za određenu i izmjerenu količinu uređenog istovrsnog ploda govoreći pri tom :

"Ako se poveća, pa za mene je tj. meni će , a ako se okrnji, pa na mene je."

Tj. Ako procijenjeni plod na drvetu bude veći od količine ovoga izmjenenoga ploda, pa meni će višak, ako ga bude manje, na moj će se teret namiriti manjak.

Rekao je Abdullah, sin Umera -: A pričao mi je Zejd, sin Sabita da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, dopuštao navedeni postupak u pozajmljenim palmama za njihovu procjenu nasumice odočka, otprilike .

Arijjetun plural araja je palma čiji plod od jedne godine, onako na stablu dadne vlasnik nekom licu da ga obere i pojede ili da se iskoristi s njim. Smisao gornjeg hadisa je ovaj: Lice koje je dobilo plod na palmi može taj plod prodati vlasniku za neke obrane datule vlasniku palme, koji ima datula od drugih palma, palmi osim one palme čiji je plod poklonio, procijenivši otprilike plod palme čiji je plod poklonio. Time se olakša licu koje je dobilo plod

na palmi kao poklon, da to lice dođe brže do datula. Dakle samo u tom slučaju je dopuštao Muhamed a.s. postupak koji je u drugim slučajevima zabranjivao. To je i razumljivo jer je vlasnik bio poklonio licu plod na palmi besplatno, pa mu sada ovom prodajom još uskraćuje trud oko berbe, branja. Arijetun - pl. Araja prevedeno je sa: pozajmljene palme, i tako će se i ubuduće ta riječ prevoditi. Harsun je procjena odoka, otprilike.

GLAVA

prodaje ječma za ječam.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, rekao je: izvijestio nas je Malik od Ibnu Šihaba, od Malika, sina Evsa, izvijestio je njega da je on tražio sebi mijenjanje za stotinu zlatnika tj. da promijeni sto zlatnika. Pa je pozvao mene Talhate, sin Ubejdulaha, pa smo se naredili naređivali dok je zamjenio meni doslovno: dok je uzeo u zamjenu od mene . Pa je uzeo zlato prevrće prevrćući ga u svojoj ruci, zatim je rekao:

"Dok dođe moj rizničar iz Gabe strpi se ." A Umer to sluša, pa je rekao: "Tako mi Allaha, nećeš se rastaviti njemu tj. od njega do da, tj. dok ne uzmeš od njega, jer je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Zlato za zlato prodavati je kamata osim odmah iz ruke u ruku evo! i evo!, i pšenica za pšenicu je kamata osim evo! i evo!, i ječam za ječam je kamata osim evo! i evo!, i datule za datule prodavati je kamata osim evo! i evo! tj. osim da prodavač rekne: evo! dajući u ruku kupcu, a i kupac dajući odmah svoju robu prodavaču, da rekne njemu: evo! - datule za datule iz ruke u ruku ."

Isto vrijedi i za ostale navedene vrste robe. O tome je davato i objašnjenje prije.

GLAVA

prodaje zlata za zlato.

PRIČAO NAM JE Sadekate, sin Fadla, izvijestio nas je Ismail, sin Ulejjeta, rekao je: pričao mi je Jahja, sin Ebu Ishaka, rekao je: pričao nam je Abdurahman, sin Ebu Bekreta, rekao je -: rekao je Ebu Bekrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ne prodajite zlato za zlato osim jednako za jednako, i srebro za srebro osim jednako za jednako, a prodajite zlato za srebro i srebro za zlato kako hoćete."

GLAVA

prodaje srebra za srebro.

PRIČAO NAM JE Ubejdulah, sin Sada, pričao nam je moj stric amidža , pričao nam je bratić Zuhrije od svoga strica Zuhrije , rekao je: pričao mi je Salim, sin Abdullaha, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Ebu Seid pričao njemu slično tome navedenom hadisu jedan hadis od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je sreo njega Abdullah, sin Umera, pa je rekao:

"O Ebu Seide, šta je ovo koje pričaš od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, šta je to što pričaš ?" Pa je rekao Ebu Seid o mijenjanju: čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da govori: "Zlato za zlato je slično za slično tj. jednako za jednako i srebro za srebro je slično za slično."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Ebu Seida Hudrije, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ne prodajite zlato za zlato osim slično za slično, i ne pretpostavljajte tj. ne dajte prednost, veće vrijednosti nekom od njega na nekim. I ne prodajite srebra za srebro osim slično za slično, i ne pretpostavljajte neko od njega nad neko. I ne prodajite neko od njega odsutno za ispunjeno tj. prisutno ."

GLAVA

prodaje zlatnika za zlatnik odgodom na rok .

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Dahak, sin Mahleda, pričao nam je Ibnu Džurejdž, rekao je: izvijestio me Amr, sin Dinara, da je Ebu Salih Zejjat izvijestio njega da je on čuo Ebu Seida Hudriju, bio zadovoljan Allah od njega, da govori:

"Zlatnik je za zlatnik i srebrenjak je za srebrenjak." Pa sam rekao njemu: "Pa zaista Ibnu Abas ne govori njega tj. to pravilo ." Pa je rekao Ebu Seid: Pitao sam ga Ibnu Abbasa pa sam rekao: "Čuo si njega tj. Je si li čuo to što ti zastupaš, taj svoj stav od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, ili si našao njega u knjizi Allaha, uzvišen je, tj. na čemu temeljiš svoje stanište ?" Rekao je: "Sve to neću reći tj. ne govorim - a to znači: nisam čuo ni od Muhameda a.s., a niti sam našao u knjizi Allaha dž.š. , i vi ste znajući sa poslanikom Allaha od mene, ali ja imam kao osnov za svoje stanovište to da je izvijestio mene Usamete da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao: "Nema kamate osim u odgađanju odlaganju, tj. davanju na rok uz dobit, na čar ."

Ibnu Abbas je bio stanovišta da nije kamata, nije grijeh prodati zlato za zlato uz zaradu, dobit kada se prodaja vrši iz ruke u ruku. Po njemu je kamata samo kada se prodaja vrši uz odlaganje, odgađanje uručenja u posjed. To je stanovište zasnivao na navedenom hadisu koji je čuo od Usameta. Postoje razna tumačenja toga hadisa koji je suprotnog sadržaja mnogim pouzdanim hadisima. Neki tvrde da je i dokinut hadis koji je pričao Usamete. Uglavnom po njemu ne postupa ni jedna pravna škola-mezheb.

GLAVA

prodaje srebra za zlato odgađanjem tj. na rok .

PRIČAO NAM JE Hafs, sin Umera, pričao nam je Šubete, rekao je: izvijestio me Habib, sin Ebu Sabita, rekao je: čuo sam Ebul-Minhala, rekao je: pitao sam Bera'-a, sina Aziba, i Zejda, sina Erkama, bio zadovoljan Allah od njih, o mijenjanju pa svaki jedan pojedini od njih dvojice govori jedan za drugoga :

"Ovaj je bolji od mene." Pa oba od njih dvojice govore: "Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, prodaju zlata za srebro dugovanjem tj. plaćanjem na rok, odgađanjem ."

GLAVA

prodaje zlata za srebro rukom u ruku.

PRIČAO NAM JE Imran, sin Mejsereta, pričao nam je Abad, sin Avama, izvijestio nas je Jahja, sin Ebu Ishaka, pričao nam je Abdurahman, sin Ebu Bekjreta, od svoga oca, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, srebro za srebro i zlato za zlato da se prodaje drukčije osim jednako za jednako, a zapovjedio nam je da sebi kupujemo zlato za srebro kako hoćemo, i srebro za zlato kako hoćemo.

GLAVA

prodaje međusobne trzavice prodaje odbijanja , a ona je prodaja datula za plod, i prodaja rozina rezačija, suhog grožđa za vinovu lozu tj. za grožđe na lozi i prodaja pozajmljenih palmi na besplatno korišćenje .

Rekao je Enes: Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, međusobnu trzavicu i prodaju u polju na njivi, tj. prodaju žita u klasu, na klasu .

"Haklun" je polje, njiva - pa "muhakaletun": prodaja žita dok je još u polju, na njivi.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me Salim, sin Abdullaha, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ne prodajte ploda do da se dok se ne pokaže njegova dobrota tj. njegovo sazrijevanje , i ne prodajte ploda za datule hurme ." Rekao je Salim: A izvijestio me Abdullah od Zejda, sina Sabita, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dopuštao poslije toga u pogledu prodaje pozajmljene palme tj. ploda palme koju je neko dobio besplatno na korišćenje za svježe datule ili za datule osušene, obrane obje vrste , a nije dopuštao u drugom slučaju osim njega tj. osim ovoga slučaja .

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio međusobnu trzavicu odbijanje . A međusobna trzavica odbijanje je kupovanje sebi ploda za datule mjerenjem zapreminom, na sud, posudu i prodaja vinove loze tj. grožđa na lozi za rozine rezačije, suho grožđe mjerenjem.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Davuda, sina Husajna Husaina , od Ebu Sufjana, slobodnjaka Ibnu Ebu Ahmeda, od Ebu Seida Hudrije, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio međusobnu trzavicu i prodaju u polju na njivi, u klasu, na klasu . A međusobna trzavica je kupovanje sebi ploda za obrane suhe datule hurme bivši plod još u glavama palmi tj. na vrhovima palmi .

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Ebu Muavijete od Šejbanije, od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, prodaju žita u polju i međusobnu trzavicu tj. i prodaju datula na palmama.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Malik od Nafi'a, od Ibnu Umera, od Zejda, sina Sabita, bio zadovoljan Allah od njih, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dopustio vlasniku pozajmljene palme na besplatno korišćenje da proda on nju sa njezinim procjenjivanjem nasumce nasumice, odoka, otprilike .

GLAVA

prodaje ploda na glavama tj. na vrhovima stabala palmi za zlato i srebro.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Sulejmana, pričao nam je Ibnu Vehb, izvijestio nas je Ibnu Džurejdž od Ata'a i Ebu Zubejra, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, prodaju ploda plodova do da bude dok ne bude dobar lijep okus ploda , i neće se prodavati nijedna stvar od njega tj. ništa od ploda drukčije osim za zlatnik i srebrenjak, osim tj. izuzev pozajmljenih datula.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Abdul-Vehaba, rekao je: čuo sam Malikja, a pitao ga je Ubejdulah, sin Rebi'a: je li pričao tebi Davud od Ebu Sufjana, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, dopustio u prodaji pozajmljenih palmi koje imaju na sebi ploda da bi mogao stati u pet veskova, ili niže ispod pet veskova? Rekao je: "Da."

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, rekao je: rekao je Jahja, sin Seida: čuo sam Bušejra, rekao je: čuo sam Sehla, sina Ebu Hasmeta da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio prodaju ploda na stablu za datule, a dopustio je u pozajmljenoj palmi tj. u vezi pozajmljene palme da se proda sa njezinom procjenom nasumice tj. za njezinu nasumice procjenjenu vrijednost kako bi mogli da jede nju njezina porodica tj. njezini vlasnici, vlasnici njezinog ploda svježu.

A rekao je Sufjan drugi puta: "..... osim slučaja da je on dopustio u pozajmljenoj palmi da proda nju njezina porodica sa njezinom procjenom nasumice tj. procijenivši je nasumice da jedu oni nju svježu. Rekao je: Ono značenje, smisao je jednako premda je izraz nešto drukčiji . Rekao je Sufjan: Pa sam rekao Jahja-u, a ja sam dječak: Zaista stanovnici Meke govore:

Zaista je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, dopustio dopuštao njima u prodaji pozajmljenih palmi bez vezanja za procjenu nasumice i slično . Pa je rekao Jahja : "A šta obavještava stanovnike Meke šta daje znanje njima ?" Rekao sam: "Zaista oni predaju pričaju njega od Džabira." Pa je ušutio. Rekao je Sufjan: "Htio sam samo da upozorim na to da je Džabir od stanovnika Medine."

Prema tome taj hadis je potekao preko stanovnika Medine.

Reklo se Sufjanu: "A nije u njemu u tom hadisu nikakva zabrana prodaje ploda do da se pokaže dok se ne pokaže njegova dobrota tj. sazrijevanje ." Rekao je: "Ne."

GLAVA

tumačenja pozajmljenih palmi.

A rekao je Malik: Pozajmljena palma je to da daruje pokloni čovjek čovjeku jednu palmu, zatim se uznemiruje sa njegovim ulaženjem na njega tj. na branje ploda palme čiji je plod poklonjen, dat da se sebi obere , pa se dopustilo njemu darovaocu da sebi kupi nju od njega od onoga kome je poklonjena palma za datule hurme koje on ima već obrane . A rekao je Ibnu Idris: Pozajmljena palma neće biti od datula rukom u ruku, neće biti sa nasumice sa procjenom odoka, otprilike . A od onoga što ojačava osnažuje njega je govor Sehla, sina Ebu Hasmeta "..... sa veskovima uveskovanima tj. izmjerenim mjerom veska ." A rekao je Ibnu Ishak u svome hadisu tj. u svome pričanju od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: Bile su pozajmljene palme to da daruje pokloni čovjek čovjeku u svome imanju palmu i dvije palme. A rekao je Jezid od Sufjana, sina Husejna: Pozajmljene palme su palme što se davaše na poklon poklanjaše se siromasima, pa neće moći tj. pa ne mogu da iščekuju oni nju palmu kada će je obrati , i dopustilo se njima da prodaju nju tj. njih za ono što su htjeli od datula koje su već obrane i osušene .

PRIČAO NAM JE Muhamed, izvijestio nas je Abdullah, sin Mubareka, izvijestio nas je Musa, sin Ukbeta, od Nafi'a, od Ibnu Umera, od Zejda, sina Sabita, bio zadovoljan Allah od njih, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dopuštao u pozajmljenim palmama da se prodaju sa njihovim procjenjivanjem nasumice mjerenjem. Rekao je Musa, sin Ukbeta: A pozajmljene palme su poznate palme što dođeš njima pa sebi kupiš njih.

GLAVA

prodaje plodova prije nego da se pokaže njihova dobrota tj. sazrijevanje .

A rekao je Lejs od Ebu Zinada: bio je običaja Urvete, sin Zubejra da priča od Sehla, sina Ebu Hasmeta, Ensarije iz Harisetovića da je on pričao njemu od Zejda, sina Sabita, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili su ljudi u vrijeme poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, običaja da kupuju plodove, pa kada su odsjekli tj. otrgali, obrali palme ljudi i došlo je prispjelo je njihovo međusobno izvršenje tj. potraživanje, naplaćivanje , rekao je rekao bi kupac: Zaista ono pogodilo je plod truhljenje truhlost u zametku cvijeta , pogodila je njega bolesnost, pogodilo je njega opadanje opalost, tj. opao je plod prije sazrijevanja , kvarovi štete što dokazuju s njima tj. pomoću kojih se brane pri prepiranju i parničanju . Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pošto je bila mnogobrojna kod njega prepirka kavga, tj. parničenje i svađa o tome:

"Pa ili ne činite te vrste kupoprodaje, ili ako je činite , pa ne prodajite međusobno drukčije do da se pokaže dok se ne pokaže dobrota sazrijevanje ploda na stablu ." Kao zdogovor dogovor, tj. savjet, upustvo što ukazuje za njega tj. na njega njima - to je rekao Muhamed a.s. zbog mnogobrojnosti njihove prepirke. A izvijestio me Haridžete, sin Zejda sina Sabita, da Zejd, sin Sabita, ne prodavaše plodove svoje zemlje do da rode dok se ne rode Plejade zvijezde Vlašići pa se razjasni žuti plod od crvenog tj. jasno se razlikuje, opaža, vidi .

Veli se da se Vlašići rode, pojave u zoru u početku ljeta kada počnu zriti, sazrijevati plodovi u Hidžazu.

Rekao je Ebu Abdullah: Predao je njega spomenuti hadis Alija, sin Bahra.

PRIČAO NAM JE Hakam, pričao nam je Anbesete od Zekerija-a, od Ebu Zinada, od Urveta, od Sehla, od Zejda.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio prodaju plodova do da se pokaže dok se ne pokaže njihova dobrota sazrijevanje, zabranio je prodavaču i kupcu.

PRIČAO NAM JE Ibnu Mukatil, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Humejd Tavid od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio da se prodaje plod palme do da zasvijetli zasjaji, tj. do da zarudi, dok ne zarudi. Rekao je Ebu Abdullah: Misli na to da se dobro zacrveni.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja, sin Seida, od Selima, sina Hajana, pričao nam je Seid, sin Mina-a, rekao je: čuo sam Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da se prodaje plod do da se dok se ne oboji zarudi. Pa se reklo: "A šta je tj. šta znači da se oboji zarudi?" Rekao je: "Sasvim pocrveni, i sasvim požuti i jede se od njega dakle: može se i jesti."

GLAVA

prodaje palme prije nego da se pokaže njezina dobrota sazrijevanje - zapravo: prodaje palmi prije nego da se pokaže njihova dobrota, sazrijevanje.

PRIČAO MI JE Alija, sin Hejsema, pričao nam je Mualla, pričao nam je Hušejm, izvijestio nas je Humejd, pričao nam je Enes, sin Malika, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on zabranio prodaju ploda do da se pokaže dok se ne pokaže njegova dobrota, i palmi do da zasjaji zablista. Reklo se: "A šta je tj. šta znači zasjaji?" Rekao je: "Sasvim pocrveni, ili sasvim požuti."

GLAVA:

Kada je prodao plodove prije nego da se pokaže njihova dobrota sazrijevanje, zatim je pogodila njega šteta kvar, pa on prodani plod je od prodavača tj. ide na štetu prodavača, treba ga naknaditi prodavač.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Humejda, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio prodaju plodova do da zabljestaju zasjaje . Pa se reklo njemu:

"A šta je šta znači zabljestaju?" Reкао je: "Da pocrveni dobro." Pa je rekao Muhamed a.s. : "Da li si vidio tj. mislio o tome kada je spriječio tj. kada bi uništio Allah plod, sa čim zašto, na osnovu čega uzima jedan od vas imovinu svoga brata uzevši je za nezreli plod koji se uništi prije sazrijevanja ?" Reкао je Lejs: pričao mi je Junus od Ibnu Šihaba, rekao je: Da zaista jedan čovjek kupi plod prije nego da se pokaže njegova dobrotа, zatim pogodi njega šteta, bilo je tj. bilo bi, biće ono što je pogodilo njega na teret, štetu njegova gospodara. Izvijestio me Salim, sin Abdullaha, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao: "Ne prodajite međusobno ploda do da se pokaže dok se ne pokaže njegova dobrotа, i ne prodajite plodove za datule hurme ."

GLAVA

kupovine hrane do jednog, nekog roka.

PRIČAO NAM JE Umer, sin Hafsa sina Gijasa, pričao nam je moj otac, pričao nam je Ameš, rekao je:

Spomenuli smo kod Ibrahima zalog u pozajmici pozajmljivanju , pa je rekao: "Nema štete grijehа s njim tj. u njemu ." Zatim je pričao nama od Esveda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kupio sebi neku hranu od nekog Židova do nekog roka pa je založio njemu svoj oklop.

GLAVA:

Kada je htio prodaju datula za datule bolje od onih u njega.

PRIČAO NAM JE Kutejbete od Malika, od Abdul-Medžida, sina Suhejla sina Abdurahmana, od Seida, sina Musejeba, od Ebu Seida Hudrije i od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, postavio namjesnikom jednoga čovjeka na tj. u Hajber, pa je došao njemu sa odstranjenim tj. izvrsnim datulama tj. pa mu je donio izvrsnih datula-hurmi . Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Da li su sve datule Hajberа ovako ovakve ?" Reкао je: "Ne, tako mi Allaha, o poslaniče Allaha! Mi zaista uzimamo sa' od ovoga voća, tj. od ovih datula za dva sa'a, i dva sa'a za tri sa'a od slabije vrste datula ." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Ne čini tako . Prodaj skup tj. sakupljene datule redom bez probiranja - a to znači: slabije datule za srebrenjake tj. za novac , zatim kupi za srebrenjake odstranjene tj. bolje datule ."

GLAVA

onoga ko je prodao palme koje su se već oprašile polenom, peludom, cvijetnim prahom , ili zasijanu zemlju ili u najam pod kiriju .

Rekao je Ebu Abdullah: A rekao je meni Ibrahim: izvijestio nas je Hišam, izvijestio nas je Ibnu Džurejdž, rekao je: čuo sam Ibnu Ebu Mulejketa da izvještava od Nafi'a, slobodnjaka Ibnu Umera Ibnu Umerova da koje god palme se prodaju doslovno: koje god su se prodale, a takve su da su se već oprašile a nije se spomenuo plod, pa plod je za onoga koji je oprašio njih tj. plod pripada, plod je onoga koji je oprašio njih, a takođe i rod i usjev tj. ono što je uzorano i posijano u oranici, njivi, imenovao je njemu Nafi' ovo troje.

Napominje se da Arapi vrše oprašivanje, zaprašivanje palmi cvjetnim prahom, peludom, polenom u svrhu oplodivanja, oplodavanja radi boljeg prinosa i roda. To oprašivanje ljudi, dakle što rade ljudi to oprašivanje zove se "te'birun" od "ebbere". Oprašivanje vjetrom i pticama zove se "telkihun", od "lekkaha" infinitiv.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ko je prodao tj. Ko proda palme koje su se već oprašile, pa njihov plod je za prodavača tj. je prodavača, pripada prodavaču, osim da sebi uslovljava kupac i plod te godine."

GLAVA

prodaje usjeva za hranu mjerenjem tj. mjerom, a ne nasumce.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Lejs od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, međusobnu trzavicu prodaju odbijanja, a ona se sastoji u tome da proda plod svoga zida tj. voćara, voćnjaka ograđenog zidom: ako je bio palme tj. ako je voćnjak od palmi, proda mu plod za datule koje je izmjerio i primio mjerenjem tj. tačno određenom mjerom; a ako je bio grožđe, da proda njega za rozine rezačije, suho grožđe mjerenjem, ili je bio usjev, da proda njega za mjeru nekakve hrane; i zabranio je to, sve vrste od njega takvog poslovanja.

GLAVA

prodaje palmi tj. ploda palmi sa njegovim korjenom tj. sa korjenom onoga čiji je plod prodat - a to znači: sa korjenom, panjem, stablom palmi.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Lejs od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Koji god čovjek je oprašio tj. koji opraši cvjetnim praškom palme, zatim je prodao tj. zatim proda njihov korjen panj, tj. stabla, pa za onoga koji je oprašio je plod palmi, sem osim da sebi uslovi njega kupac."

GLAVA

prodaje uzelenjavanja tj. prodaje i kupovine plodova dok su još zeleni, prije nego se pokaže njihovo sazrijevanje.

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Vehba, pričao nam je Umer, sin Junusa, rekao je: pričao mi je moj otac, rekao je: pričao mi je Ishak, sin Ebu Talhata, Ensarija od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, njivarenje, i uzelenjavanje, i doticanje, i dobacivanje nabacivanje i međusobnu trzavicu odbijanje .

Njivarenje je prodaja na njivi: prodaja pšenice u klasu, na stabljiki za pšenicu u zrnu. Ostali izrazi su već više puta objašnjavani.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Ismail, sin Džafera, od Humejda, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio prodaju ploda datula do da se zasjaji zablista . Pa smo rekli Enesu:

"Šta je njihovo sjajenje blistanje - njihov sjaj, bljesak ?" Rekao je: "Zacrvene se dobro, i zažute se dobro. Da li si vidio tj. mislio o tom ako je spriječio Allah plod, s čime tj. na osnovu čega udozvoljavaš imovinu svoga brata sebi, tj. držiš da ti je dozvoljena, tražiš da ti bude dozvoljena ."

GLAVA

prodaje srčike palme i njezinoga jedenja tj. i jedenja srčike .

O "džummaru" je dato tumačenje.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid Hišam, sin Abdul-Melika, pričao nam je Ebu Avanete od Ebu Bišra, od Mudžahida, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bio sam kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a on jede srčiku, pa je rekao: "Od stabala je jedno stablo kao čovjek vjernik." Pa sam htio da reknem: "Ono je palma To je palma ", pa kadli sam je najmlađi od njih. Rekao je: "Ono je palma To je palma ."

GLAVA

onoga ko je tjerao provodio, izvršavao stvar gradova na onaj način što ga poznavaju poznaju među sobom njihovi stanovnici u prodajama, i najamnini, i mjerenju, i vaganju, i njihovim običajima u odnosu na njihove namjere smjerenja, odluke i njihove poznate puteve pravce .

A rekao je Šurejh prediocima onima koji se bave pređenjem vune, pamuka i sl. : "Vaš običaj postupak je među vama tj. dozvoljeno je da radite po dosadašnjem vašem običaju i postupku ."

"Gazzalun" znači i prodavač pređe, prediva, pa se ova rečenica može prevesti i ovako: A rekao je Šurejh prodavačima pređe: "Vaš običaj je među vama." Ovaj prevod je možda i praviji, ispravniji jer je ovo knjiga prodaje.

A rekao je Abdul-Vehab od Ejuba, od Muhameda: Nema štete tj. grijeha da se proda uzeta, kupljena roba cijene deset novčanica za jedanaest novčanica, i uzme za trošak čar dobit, tj. uzimajući tako jednu dobit za svoj trošak .

U vezi ovoga postoje mnoga tumačenja i rasprave koje se ovdje neće navoditi.

A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Ebu Sufjanovoj ženi Hindi:

"Uzmi što dostaje što je dosta tebi i tvome djetetu sa dobročinstvom tj. sa pristojnošću, kako se pristoji !" A rekao je On , uzvišen je On : "... a ko je bio tj. a ko bude siromašan, pa neka jede sa dobročinstvom pristojno ....." . A iznajmio je uzeo je pod kiriju sebi Hasen od Abdullaha, sina Mirdasa iznajmio je jednoga magarca, pa je rekao: "Za koliko ga daješ u najam ?" Rekao je: "Za dva danika novčića ." Pa je uzjahao njega magarca pristavši na takvu cijenu . Zatim je došao drugi puta pa je rekao: "Magarca, magarca!" Pa je uzjahao njega, a nije uslovljavao njemu tj. a nije se pogađao s njim . Pa je poslao k njemu za pola srebrenjaka tj. poslao mu je pola srebrenjaka .

Napominje se da danik iznosi šestinu, šesti dio srebrenjaka.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Humejda Tavila, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Izvadio je krv rogom, kupicom poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Ebu Tajbete, pa je zapovjedio njemu tj. u korist njega poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio za sa' od datula tj. da mu se dadne datula jedan sa' i zapovjedio je njegovoj porodici da olakšaju od nje od njezine glavarine poreza .

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan od Hišama, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje: rekla je Hinda, majka Muavije poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista Ebu Sufjan je škrt čovjek, pa da li je na meni grijeh je li mi grijeh da uzme od njegove imovine tajno?" Rekao je: "Uzmi ti i tvoji sinovi što dostaje što je dostatno, dosta, dovoljno tebi sa dobročinstvom tj. sa pristojnošću ."

PRIČAO MI JE Ishak, pričao nam je Ibnu Numejr, izvijestio nas je Hišam. A pričao mi je Muhamed, rekao je: čuo sam Usmana, sina Ferkada, rekao je: čuo sam Hišama, sina Urveta da priča od svoga oca da je on čuo Aišu, bio zadovoljan Allah od nje, da ona govori:

"... a ko je bio tj. ko bude imućan bogat , pa neka se sustegne od imovine siročeta, tj. neka ne naplaćuje iz nje svoga truda oko upravljanja njome do punoljetstva siročeta , a ko je bio ko bude siromašan, pa neka jede sa dobročinstvom....", spustila tj. objavila se ova stavka, odlomak Kur'ana o upravljaču tj. skrbniku siročeta koji obavlja nad njim nadzor, nadzire ga i poboljšava u njegovom imanju, ako je bio ako bude upravljač, skrbnik siromašan, jesti će od njega od imovine siročeta sa dobročinstvom.

"Bil-ma'rufi" doslovno znači: sa poznatim, tj. sa visinom nadnice i naplate koja je poznata, obična, uobičajena u mjestu i vremenu za taj posao. Prema tome i dobit i zarada u trgovanju koja je poznata kao obična u jednom mjestu i vremenu isto je tako dozvoljena. To je zaključak koji se želi izvući.

GLAVA

prodaje druga svome drugu saučesnika, suvlasnika svome saučesniku, suvlasniku u nekoj imovini .

"Baa' min": prodati nekome nešto.

PRIČAO MI JE Mahmud, pričao nam je Abdurezak, izvijestio nas je Mamer od Zuhrije, od Ebu Selemeta, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Učinio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pravo preče kupovine u svakome imetku koji se nije razdijelio, pa kada su se dogodile pale, tj. označile granice i promijenili se putevi staze, pa nema prava preče kupovine tj. nema niko prednosti, svako lice ima jednako pravo.

"Šufatun" je izraz koji označava pravo jedne osobe da ona ima prednost nad drugim osobama da kupi jedan predmet koji se prodaje. Prvenstveno se misli na kupovinu nekretnina, bar prema tekstu navedenog hadisa u kojem se spominju granice. O pravu prednosti kupovanja, kupovine ima mnogo rasprava u mezhebima-pravnim školama. Ovdje će se navesti samo dva stava. Jedan je stav koji se temelji na gornjem hadisu: pravo prednosti kupovanja ima samo saučesnik, suvlasnik u imovini koja se prodaje. Drugi stav, koji zastupaju i hanefijski pravnici na osnovu nekih hadisa koji se nalaze u drugim djelima osim Buharije i Muslima, je: pravo prednosti kupovanja ima susjed čija nekretnina graniči sa nekretninom koja se prodaje iako susjed nije suvlasnik. Radi kratkoće pravo prednosti u kupovanju nazivaće se preča kupovina.

GLAVA

prodaje zemlje, i kuća i roba raznih vrsta roba, tj. artikala - bivši to sve zajedničko, nepodjeljeno nerazdjeljeno.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mahbuba, pričao nam je Abdul-Vahid, pričao nam je Mamer od Zuhrije, od Ebu Selemeta, sina Abdurrahmana, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Sudio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, sa prečom kupovinom kupovanjem, tj. po prečem kupovanju u svakom imetku koji se nije razdijelio, pa kada su se dogodile granice i okrenuli promijenili putevi staze, pa nema preče kupovine.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Abdul-Vahid za ovo o ovome, i rekao je:

".... u svemu onome što se nije razdjelilo." Slijedio je njega Abdul-Vahida Hišam od Mamera. Rekao je Abdurezak: ".... u svakom imetku." Predao je njega ovaj hadis Abdurahman, sin Ishaka, od Zuhrije.

GLAVA:

Kada je kupio jednu stvar za nekoga drugog osim njega tj. osim sebe bez njegove dozvole, pa se zadovoljio pa je bio zadovoljan.

PRIČAO NAM JE Jakub, sin Ibrahima, pričao nam je Ebu Asim, izvijestio nas je Ibnu Džurejdž, rekao je: izvijestio me Musa, sin Ukbeta, od Nafia, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

Izašla su trojica, pješače tj. pješačeći. Pa je pogodila njih kiša. Pa su unišili u jednu pećinu u jednom brdu. Pa se oborila pa je pala na njih jedna stijena kamen. Rekao je: Pa je rekao neki od njih nekima: "Zovite tj. Molite Boga sa najboljim djelom što ste učinili

njega." Pa je rekao jedan od njih: "Bože moj, zaista ja sam bio u takvoj prilici da su bila za mene tj. da sam imao dva stara, sijeda roditelja, pa izlazah pa čuvah stado, dakle: izlazio sam pa sam čuvao stado, zatim dođem, pa pomuzem, pa donesem jamužu pomuženo mlijeko, pa donesem njega svojim dvama roditeljima, pa se napiju pa piju njih dvoje, zatim napojim djecu, i svoju porodicu u svoju ženu. Pa sam se zadržao jedne noći dulje nego obično, pa sam došao, pa kadli njih dvoje se dva spavača tj. spavaju." Rekao je: "Pa sam mrzio tj. pa mi nije bilo ugodno da probudim njih dvoje, a djeca mijauču štekću, tj. urliču od gladi kod moje dvije noge. Pa neprestano je bilo to takvo moje stanje i stanje njih dvoje dok se tako rodila i zora. Bože moj, ako Ti znadijaše da sam ja učinio to zbog traženja Tvoga lica, pa raspukni od nas jednu pukotinu da vidimo od nje nebo." Rekao je: Pa se raspuklo rastupilo od njih. A rekao je drugi: "Bože moj, ako Ti znadijaše da ja voljah ljubljah jednu ženu od kćera svoga strica kao najžešće što voli čovjek žene, pa je rekla ona: "Nećeš postići to od nje do da, tj. dok ne daruješ njoj stotinu zlatnika. Pa sam trčao u vezi njih tj. nastojao sam da ih zaradim dok sam skupio njih. Pa pošto sam sjeo među njezine dvije noge, rekla je: "Boj se Boga, i ne razbijaj pečata ili prstena, tj. kože djevičanstva drukčije osim sa njegovim pravom tj. osim sa vjenčanjem, sklapanjem braka." Pa sam ustao i ostavio nju. Pa ako Ti znadijaše da sam ja učinio to zbog traženja Tvoga lica, pa raspukni od nas jednu pukotinu." Rekao je: Pa je raspuknuo od njih dvije trećine. A rekao je drugi tj. treći: "Bože moj, ako Ti znadijaše da sam ja uzeo u najam jednog najamnika nadničara za jedan ferek od prosa ferek je oko deset kilograma, tj. za deset kilograma prohe, pa sam davao njemu tu njegovu nadnicu, najamninu pa nije htio taj da je uzme. Pa sam se upravio k tome fereku, pa sam sijao njega dok sam ili: dok nisam kupio od njega jedno stado krava i njihovog pastira. Zatim je došao pa je rekao: "O robe slugo Boga, daj mi moje pravo!" Pa sam rekao: "Idi k tima kravama i njihovom pastiru, pa zaista one su za tebe tj. jer su one tvoje." Pa je rekao: "Zar se ismijavaš izigravaš sa mnom?" Rekao je: Pa sam rekao: "Ne ismijavam se sa tobom, nego su one za tebe nego su one tvoje." Bože moj, ako Ti znadijaše da sam ja učinio to zbog, tj. radi traženja Tvoga lica, pa raspukni od nas!" Pa se otkrilo tj. odstranilo od njih.

GLAVA

kupovanja i prodaje sa idolopoklonicima i stanovnicima rata tj. i neprijateljima sa kojima se je u ratu.

PRIČAO NAM JE Ebu Numan, pričao nam je Mutemir, sin Sulejmana, od svoga oca, od Ebu Usmana, od Abdurahmana, sina Ebu Bekra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bili smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, zatim je došao jedan čovjek, idolopoklonik, čupavko sa ovcima, tjera ih, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Prodaju ili dar nam učini!" Ili je rekao: "..... ili poklon nam učini!" Rekao je: "Ne dar ili poklon, nego prodaja je ono što ću vam učiniti!" Pa je kupio od njega jednu ovcu.

GLAVA

kupovanja posjedovanoga tj. kupovanja roba od ratnoga neprijatelja, i njegova poklona i njegova oprostjenja oslobođenja od ropstva.

A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Selmanu: "Napiši međusobni ugovor sa svojim vlasnikom o otkupu, izbjavljenju!" A bio je Selman slobodan čovjek, pa

su učinili nasilje njemu i prodali su ga. A zarobio se tj. bio je zarobljen Ammar, i Suhejb i Bilal. A rekao je On , uzvišen je On : "I Bog je odlikovao neke vas nad neke u trošku svakodnevnog potrošnji , pa nisu oni koji su se odlikovali koji su odlikovani sa vračaćima svoga troška tj. pa nisu odlikovani vratili, raspodijelili svoga troška, imovine na one što ih posjedovaše njihove desnice tj. na robove , pa su oni u njemu trošku jednako tj. jednaki , pa zar za blagodat tj. pa zar blagodat Boga će nijekati tj. zar će je nepriznavati ."

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb, pričao nam je Ebu Zinad od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

Iselio se Ibrahim Avram - njemu mir! - sa Sarom, pa je unišao s njom u jednu naseobinu selo , u njoj naseobini je bio jedan vladar od vladara, ili silnik od silnika nasilnik od nasilnika . Pa se reklo: Unišao je Ibrahim sa jednom ženom, ona je jedna od najljepših žena. Pa je poslao k njemu, tj.: "O Ibrahim, ko je ova koja je s tobom?" Rekao je: "Moja sestra." Zatim se vratio k njoj pa je rekao: "Ne učini lažnim moje pričanje, jer sam zaista ja izvijestio njih da si ti moja sestra. Tako mi Boga nije na zemlji nijedan drugi vjernik osim mene i osim tebe." Pa je poslao nju k njemu. Pa je ustao k njoj tj. pošao je k njoj taj vladar, ili silnik . Pa je ustala da se očisti i klanja, pa je rekla: "Bože moj, ako ja vjerovah Tebe i Tvoga poslanika i čuvah svoj ud polni organ , osim slučaja u odnosu na svoga muža, pa ne ovlasti na mene ovoga nevjernika tj. ne daj vlasti i moći ovome nevjerniku nada mnom, ne dopusti da me siluje ." Pa se zahrkao dok je mamuzao sa svojom nogom tj. pa se zatušio, onemogućeno mu je disanje tako da je udarao nogom . Rekao je Aaredž: Rekao je Ebu Selemete, sin Abdurahmana: Zaista je Ebu Hurejrete rekao: Rekla je: "Bože moj, ako umre, reći će se ona je ubila njega." Pa se poslao tj. pustio u zdravo stanje kao što je i bio . Zatim je ustao k njoj, pa je ustala da se očisti i klanja, i govori: "Bože moj, ako vjerovah u Tebe tj. Tebe i u Tvoga poslanika i čuvah doslovno: i utvrdih, tj. utvrdih protiv bluda svoj ud polni organ , osim na svoga muža, pa ne ovlasti nada mnom ovoga nevjernika." Pa se zahrkao dok je mamuzao sa svojom nogom. Rekao je Abdurahman: rekao je Ebu Selemete: rekao je Ebu Hurejrete: pa je rekla: "Bože moj, ako umre, pa reći će se ona je ubila njega." Pa se poslao tj. otišlo je od njega to teško stanje u drugom ili u trećem pokušaju, odnosno navratu, nasrtaju pa je rekao nasilnik : "Tako mi Boga niste poslali k meni ništa drugo osim satanu đavola . Vratite je k Ibrahimu - njemu mir! - i darujte joj Adžeru robinju Agar - Hadžeru ." Pa se vratila k Ibrahimu - njemu mir! - pa je rekla: "Da li si opazio da je Bog sunovratio ili ponizio ili izjalovio nadu nevjernika i uslužio tj. dao kao sluškinju jednu robinju meni ."

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Lejs od Ibnu Šihaba, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je ona rekla:

Parničio se Sad, sin Ebu Vekasa, i Abd, sin Zemata, u vezi jednoga dječaka, pa je rekao Sad: "Ovo je poslaniče Boga, sin moga brata Utbeta, sina Ebu Vekasa. Oporučio je k meni da je on njegov sin. Pogledaj k njegovoj sličnosti tj. u njegovu sličnost s mojim bratom." A rekao je Abd, sin Zemata: "Ovo je moj brat, o poslaniče Boga. Rodio se na postelji moga oca od njegove robinje." Pa je pogledao poslanik Boga, pomilovao ga Bog i spasio, k njegovoj sličnosti, pa je vidio jasnu sličnost sa Utbetom pa je rekao: "On je za tebe tj. on - dječak pripada tebi , o Abde, dijete je za postelju, a za preljubnika je kamen dijete pripada onome na čijoj se postelji rodilo, a preljubnika treba kamenovati . I zastru se tj. sakrivaj se od njega dječaka , o Sevd, kćeri Zemata."

Tj. iako ti je brat zakonski, ali se po sličnosti vidi da ti nije pravi brat, jer se vidio da je dječak kopile, pa mu stvarno nisi sestra.

Pa nije vidjela njega Sevda nikad.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete, od Sada, od njegova oca, rekao je Abdurahman, sin Avfa, bio zadovoljan Allah od njega, Suhejbu:

"Boj se Boga, i ne tvrdi da pripadaš kao rođeni sin k nekome drugom osim tvome ocu tj. osim svome ocu ." Pa je rekao Suhejb: "Ne veseli mene da je za mene tj. da ja imam tako i tako to i to i da sam ja rekao to, ali sam se ja ukrao tj. ukraden sam , a ja sam dijete."

U komentarima se kaže da je Suhejb pričao da je on Arap i da pripada, da je sin Sinana, potomka poznatog Nemira, sina Kasita. Dalje je Suhejb govorio da mu je majka iz Temimovića. Govor mu, međutim, nije bio arapski, a to je bio razlog da mu nisu vjerovali da je Arap. Stvar je u tome što je kao dijete zarobljen od Vizantinaca i među njima je i odrastao kao rob, naučivši njihov jezik. Poslije ga je kupio od Vizantinaca jedan čovjek Arap iz plemena Kelb i doveo ga u Meku. Tu ga je kupio jedan čovjek iz Meke i oslobodio ga. Zbog toga nije nikad govorio dobro arapski. Ovdje je ovaj slučaj i naveden jer se misli na to oslobađanje ropstva.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Urvete, sin Zubejra da je Hakim, sin Hizama izvijestio njega da je on rekao:

"O poslanice Boga, da li si vidio tj. da li vidiš neke poslove što se čuvah grijeha, ili što se čuvah greške s njima pomoću njih u predislamlju od kojih su neki ovo: dobročinstvo rodu, i oslobađanje ropstva i milostinja, da li je meni u njima tj. za njih ikakva nagrada da li ću imati za njih nagradu ?" Rekao je Hakim, bio zadovoljan Allah od njega: rekao je poslanik Boga, pomilovao ga Bog i spasio: "Primio si Islam na onome što je prošlo tebi od dobra tj. zbog onoga dobroga posla i rada što si ga ranije, prije činio, primio si Islam koji ti je nagrada za te poslove ."

GLAVA

koža mrljine umrle životinje bez klanja prije nego da se učinu učine, uštave te kože .

PRIČAO NAM JE Zuhejr, sin Harba, pričao nam je Jakub, sin Ibrahima, pričao nam je moj otac od Saliha, rekao je: pričao mi je Ibnu Šihab da je Ubejdulah, sin Abdullaha izvijestio njega da je Abdullah, sin Abasa, bio zadovoljan Bog od njih dvojice s njima dvojicom , izvijestio njega da je poslanik Boga, pomilovao ga Bog i spasio, prošao pokraj mrtve ovce pa je rekao:

"Zašto se niste iskoristili sa njenom kožom?" Rekli su: "Ona ovca je mrtva." Rekao je: "Zabranjeno je samo njezino jedenje."

GLAVA

ubijanja svinje.

A rekao je Džabir: Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Bog i spasio, prodaju svinje.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Lejs od Ibnu Šihaba, od Ibnul-Musejeba da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Bog od njega, da govori: rekao je poslanik Boga, pomilovao ga Bog i spasio:

"Tako mi Onoga koji je taj što je moja duša u Njegovoj ruci zaista blizu je svakako to vrijeme da siđe među vas Ibnu Merjem Isus kao pravedni sudija pa da razbije krst, i ubije svinju, i stavi glavarinu porez - veli se da to znači: da stavi porez van snage, i da se izlije imetak tj. i da se prospe, pojavi toliko bogatstvo da neće primiti njega ni jedan čovjek."

GLAVA:

Neće se topiti pretapati loj mrljine i neće se prodavati njezina mast salo .

Predao je njega tj. ovo navedeno Džabir od Vjerovijesnika, pomilovao ga Bog i spasio.

PRIČAO NAM JE Humejdija, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Amr, sin Dinara, rekao je: izvijestio me Tavus da je on čuo Ibnu Abasa, bio zadovoljan Bog od njih dvojice, da govori:

Doprlo je Umeru da je omsica taj-i-taj prodao vino pa je rekao: "Ubio Bog omsicu tog-i-tog ! Zar nije znao da je poslanik Boga, pomilovao ga Bog i spasio, rekao: "Ubio Bog Židove! Zabranili su se njima lojevi, pa su topili pretapali njih pa su prodavali njih pa su taj pretopljeni loj prodavali ."

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Ibnu Šihaba, rekao je: čuo sam Seida, sina Musejeba, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Bog od njega, da je poslanik Boga, pomilovao ga Bog i spasio, rekao:

"Ubio Bog Židove! Zabranili su se njima lojevi, pa su prodavali njih i jeli su njihovu cijenu." Doslovno: njihove cijene. Rekao je Ebu Abdullah: Ubio ih Bog je tj. to znači prokleo ih. "Ubili se" je: prokleli se tj. prokleti bili "lažovi!".

GLAVA

prodaje slika ili likova, skulptura koje su takve da nije u njima duša duh, i šta se mrzi od toga.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Abdul-Vehhaba, pričao nam je Jezid, sin Zureja, izvijestio nas je Avf od Seida, sina Ebul-Hasena, rekao je: bio sam kod Ibnu Abasa, bio zadovoljan Bog od njih dvojice, kadli mu dođe jedan čovjek pa reče:

"O Ebu Abase, zaista ja sam čovjek takav da je moje življenje tj. hrana, opskrba samo od pravljenja obrta, zanata moje ruke, i zaista ja pravim ove slike." Pa je rekao Ibnu Abas: "Neću pričati tebi drugo osim ono što sam čuo od poslanika Boga, pomilovao ga Bog i spasio. Čuo sam ga da govori: "Ko je naslikao kakvu sliku, pa zaista Bog je njegov kažnjavač do da puhne u nju dušu, a nije sa puhačem tj. a nije puhač - neće puhnuti,

udahnuti u nju nikad." Pa je zadržao Pa se zadržao taj čovjek žestokim dahanjem, i požutjelo je vrlo njegovo lice. Pa je rekao Ibnu Abas : "Teško tebi! Ako nećeš drugo ništa osim to da praviš, pa na tebe je t. drži se u slikanju za ova stabla t. slikaj biljke i svaku stvar što nije u njoj duh duša ." Rekao je Ebu Abdullah: čuo je Seid, sin Ebu Arubeta, od Nadra, sina Enesa Enesova ovaj jedan hadis, jedan način pričanja ovoga hadisa .

GLAVA

zabranjivanja trgovine trgovanja u vinu trgovanja vinom .

A rekao je Džabir: Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Bog i spasio, prodaju vina.

PRIČAO NAM JE Muslim, pričao nam je Šubete od Aameša, od Ebu Duha-a, od Mesruka, od Aiše, bio zadovoljan Bog od nje:

Pošto su sašli sišli odlomci poglavlja Bekare od njegovog kraja t. na kraju toga poglavlja , izašao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Bog i spasio, pa je rekao:

"Zabranila se trgovina u vinu."

GLAVA

grijeha onoga ko je prodao slobodna čovjeka, t. čovjeka koji nije rob proda ga kao roba .

PRIČAO NAM JE Bišr, sin Merhuma, pričao nam je Jahja, sin Sulejma, od Ismaila, sina Umejeta, od Seida, sina Ebu Seida, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Bog od njega, od Vjerovijesika, pomilovao ga Bog i spasio, rekao je: Rekao je Bog:

"Trojica ljudi su takvi griješnici da sam Ja njihov protivnik ili parničar sudnjega dana t. na sudnjem danu : čovjek koji je darovao t. dao ugovor, obavezu sa Mnom t. sa Mojim imenom, u Moje ime se zaklinjući , zatim je iznevjerio učinio vjerolomstvo ; i čovjek koji je prodao slobodna čovjeka , pa je pojeo njegovu cijenu; i čovjek koji je iznajmio unajmio kakvog najamnika nadničara , pa je tražio vjernost t. potpunost u radu, poslu od njega najamnika , a nije darovao dao njemu njegove nagrade plate, nadnice ."

GLAVA

zapovjedi Vjerovijesnika, pomilovao ga Bog i spasio, Židovima za prodaju njihovih zemalja i njihovih smetlišta t. da prodaju svoje zemlje i smetlišta - a to znači: okućnice, jer se smetlje istresa najviše u blizini kuće sve do novijega doba i vremena - a to im je zapovjedio kada je protjerao njih iz Medine .

O njemu t. o tome je Makburija od Ebu Hurejreta pričao .

Gore je rečeno: GLAVA zapovjedi Vjerovijesnika Židovima da prodaju svoje zemlje i smetlišta kada ih je protjerao. Rečeno je: "i smetlišta" jer su, u stvari, kuće porušene, pa su ostala smetlišta ondje gdje su bile kuće.

GLAVA

prodaje robova i životinje za životinju odgađanjem odlaganjem plaćanja cijene, na zajam, na kredit .

A kupio je sebi Ibnu Umer samaricu tj. jaku devu za četiri deve, zajamčene njemu prodavaču one jedne deve , ispuniće tj. predaće je njezinom vlasniku u Rebezi ili: predaće ih njihovom vlasniku u Rebezi .

Rebeza je mjesto između Medine i Meke.

A rekao je Ibnu Abas: Ponekad bude deva bolja od dvije deve. A kupio je sebi Rafi', sin Hadidža, jednu devu za dvije deve, pa je darovao dao, tj. predao njemu jednu od njih dvije i rekao je: Doći ti Doći ću ti sa drugom tj. Dovedi ću ti drugu sutra lako lagano ako htio Bog ako Bog da . A rekao je Ibnul-Musejeb: Nema kamate u životinji: deva za dvije deve, i ovca za dvije ovce do jednoga roka. A rekao je Ibnu Sirin: Nema štete grijeha u tome da se dadne deva za dvije deve odgađanjem tj. na rok .

Ove stavove neke pravne škole zastupaju, a neke su suprotnoga stanovišta. Među ovim drugima su i hanefiti koji smatraju da su hadisi sličnoga sadržaja dokinuti jer su, možda, izrečeni prije silaska odlomka Kur'ana kojim se zabranila kamata, pa su tim ajetom dokinuti.

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Sabita, od Enesa, rekao je:

Bila je u zarobljenju u ratnom plijenu Safija, pa je postala tj. doprla, dospjela k Dihjetu Kelbiji, zatim je postala doprla k Vjerovijesniku, pomilovao ga Bog i spasio.

Dihjetu je data druga osoba u zamjenu za Safiju, a neki tvrde da je Dihjetu dato sedam osoba za Safiju.

GLAVA

prodaje roba.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio je mene Ibnu Muhajriz da je Ebu Seid Hudrija, bio zadovoljan Bog od njega, izvijestio njega da je on, dok je on sjedač tj. dok je sjedio kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Bog i spasio, rekao:

"O poslanice Boga, zaista mi pogađamo plijen ratni, tj. spolno općimo sa zarobljenim robinjama, zarobljenicama , pa volimo cijene tj. pa želimo da ih prodamo, a ako ostanu trudne, noseće poslije spolnog općenja, onda ih ne možemo prodati, jer znamo da je zabranjeno prodati robinju koja rodi vlasniku dijete, pa zbog toga odстранjujemo, vadimo polni ud iz robinja kad osjetimo da će se sjeme izliti da tako spriječimo začecje djeteta , pa kako vidiš u odстранjivanju tj. pa šta misliš o odстранjivanju polnog uda u tom stanju ?" Pa je rekao: "A zar zaista vi činite to? Nema na vas grijeha da nećete činiti tj. da ne činite to vama, pa tj. jer zaista ona tj. ono stvar je takva da nije nijedna duša što je propisao Bog da ona izađe tj. da se rodi - nije ona drukčije osim tako da je ona izlazačica tj. ne može ona drukčije proći osim tako da ona izađe, da se rodi na ovaj svijet ."

O ovome postupku odстранjivanja muškog uda iz ženskog uda-polnog oragana pred izlijevanje, prije izlijevanja muškog sjemena u cilju sprječavanja začecja mišljenja pravnih

škola su podijeljena: jedni kažu zabranjeno, drugi kažu dozvoljeno, treći kažu nije lijepo služiti se tim postupkom pri spolnom odnosu.

GLAVA

prodaje roba čije je oslobođenje vezano, uslovljeno sa smrću njegovog vlasnika tj. roba kome je vlasnik rekao: kad ja umrem, ti si slobodan .

Rob mudebber se takođe ne može prodati ni pokloniti po hanefitima. Mudebber je ipak u lakšem položaju nego rekik. Rob rekik je rob koji je u najtežem pravnom položaju.

PRIČAO NAM JE Ibnu Numejr, pričao nam je Veki', pričao nam je Ismail od Selemeta, sina Kuhejla, od Ata'a, od Džabira, bio zadovoljan Bog od njega, rekao je:

Prodao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Bog i spasio, mudebera Jakuba koji je bio vlasništvo Ebu Mezkura, pa je cijenu od osam stotina dirhema dao vlasniku Ebu Mezkuru .

Rečeno je da je mudeber takav rob kome je rekao njegov vlasnik: "Kad ja umrem, ti si slobodan." Isto tako je rečeno da hanefiti smatraju da se mudeber ne može prodati. U daljem tekstu se neće davati ova objašnjenja, i svugdje će se u prevodu ta vrsta robova nazivati arapskim stručnim izrazom "mudeber".

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Sufjan od Amra, čuo je Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Bog od njih dvojice, da govori:

Prodao je njega mudebera poslanik Boga, pomilovao ga Bog i spasio.

PRIČAO MI JE Zuhejr, sin Harba, pričao nam je Jakub, pričao nam je moj otac od Saliha, rekao je: pričao je Ibnu Šihab da je Ubejdulah izvijestio njega da su Zejd, sin Halida, i Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Bog od njih dvojice, izvijestili njih dva njega da su njih dva čula poslanika Boga, pomilovao ga Bog i spasio, da se pita tj. da ga pitaju o robinji koja bludniči, a nije se udala, pa je rekao: "Bičujte je. Zatim ako je bludničila, pa bičujte je. Zatim je prodajte poslije trećega bludničenja, ili četvrtoga."

Ova sumnja je od pripovjedača koji nije dobro to zapamtio da li je rečeno poslije trećega ili četvrtog slučaja bludničenja. Veli se nije se tu stavila razlika između obične robinje i mudebere.

PRIČAO NAM JE Abdul-Aziz, sin Abdullaha, rekao je: izvijestio me Lejs od Seida, od njegova oca, od Ebu Hurejreta, rekao je: čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Bog i spasio, da govori:

"Kada je bludničila robinja jednoga od vas, pa se razjasnio jasno uvidio njezin blud preljub, pa neka je bičuje kaznom kažnjavajući je kako je određeno, a neka je ne kori. Zatim ako je bludničila, pa neka je bičuje kaznom, a neka je ne kori. Zatim ako je bludničila treći puta, pa se razjasnio njezin blud, pa neka je proda i da bi je dao, tj. pa makar za uže od dlake."

Riječi "a neka je ne kori" tumače se dvojako. Jedni kažu: neka je ne kori poslije kažnjavanja. Drugi kažu neka se ne ograniči na to da je kori, nego je treba kazniti bičevanjem. Za robinju je određeno polovina udaraca bičem od broja udaraca koji se udari slobodnoj ženi.

GLAVA:

Da li putuje tj. Da li će putovati kupac robinje sa robinjom prije nego da traži čistoću nje tj. prije nego ustanovi je li čista od trudnoće, je li trudna ili nije ?

A nije vidio Hasen štete tj. grijeha u tome da poljubi nju ili dotiče kožu njezinu tj. da je pipa - kupljenu robinju u vremenu dok se ne ustanovi je li trudna ili nije . A rekao je Ibnu Umer, bio zadovoljan Bog od njih dvojice: Kada se poklonila nekome robinja koja se gazi kojom se vrši polni odnos , ili se prodala ili se oslobodila takva robinja , pa neka se traži čistoća njezine maternice od trudnoće sa jednom mjesečnicom menstruacijom . A neće se tražiti čistoća od trudnoće kada je u pitanju djevica. A rekao je Ata': "Nema štete grijeha da pogodi tj. dotakne od svoje trudne tj. kupljene kao trudne robinje sve što ima osim pukotine tj. sve osim njezinog spolnog organa , i rekao je Bog, uzvišen je On : ".... osim na svoje supruge ili što su posjedovale njihove desnice tj. ili svoje robinje ....".

PRIČAO NAM JE Abdulgaffar, sin Davuda, pričao nam je Jakub, sin Abdurahmana, od Amra, sina Ebu Amra, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Hajberu, pa pošto je osvojio Allah njemu tu tvrđavu, spomenula se njemu Muhamedu a.s. ljepota Safije, kćeri Huzejja, sina Ahtaba, a već se ubio tj. a ubijen je, poginuo je njezin muž, a bila je mlada tj. bila je provedena njezina svadba pred osvojenje Hajbera sa mužem koji joj je poginuo prilikom osvojenja Hajbera od muslimana . Pa je izabrao nju Safiju poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, za svoju osobu za sebe, sebi . Pa je izašao s njom tj. izveo ju je iz Hajbera vraćajući se u Medinu , čak smo stigli mjestu zvanom Sedurevhau, odriješila se je tj. svršila joj se je mjesečnica, menstruacija koja joj je bila nastupila, a koja je pokazala da nije zatrudnila Safija od prvoga muža pa je sada bilo dozvoljeno Muhamedu a.s. da stupi u polni odnos s njom . Pa je napravio sa njom bračni odnos . Zatim je načinio poparu zapravo: jelo od izmiješanih datula sa maslom i sirom u maloj kožnoj posudi, zatim je rekao Enesu poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Objavi onome ko je okolo oko tebe." Pa je bila ta popara, kaže Enes, pir svadbena gozba poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, na Safiju tj. što je priredi za stupanje u brak sa Safijom . Zatim smo izašli k Medini. Rekao je Enes : Pa sam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da skuplja tj. omotava grbu deve za nju tj. radi Safije iza sebe sa abom tj. ogrtačem - sa nekakvim ogrtačem , zatim sjede kod svoje deve pa stavi postavi svoje koljeno, pa stavi Safija svoju nogu na njegovo koljeno da uzjaši dok ona uzjaši .

GLAVA

prodaje strvine lješine, lešine i idola.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Lejs od Jezida, sina Ebu Habiba, od Ata'a, sina Ebu Rebaha, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je on čuo poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da govori godine osvojenja Mekje , a on je u Mekji:

"Zaista Allah i Njegov poslanik je zabranio tj. zabranili su prodaju vina, i strvine lješine, i svinje i idola." Pa se reklo: "O poslanike Allaha, je si li vidio tj. da li smatraš za zabranjeno ili za dozvoljeno da čovjek prodaje lojeve strvine, pa tj. jer zaista mažu premazuju se s njima lađe brodovi, i podmazuju se s njima njima kože i osvjetljavaju s njima ljudi tj. upotrebljavaju ih za rasvjetu praveći od njih svijeće?!" Pa je rekao: "Ne prodajite lojeve strvina, ono tj. to je zabranjena stvar." Zatim je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kod toga: "Ubio Allah Židove! Zaista Allah pošto je zabranio njima lojeve njih tj. lojeve strvina, pretapali su ga loj, zatim su prodavali njega pa su jeli njegovu cijenu." Rekao je Ebu Asim: Pričao nam je Abdul-Hamid, pričao nam je Jezid: pisao je k meni Ata': čuo sam Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

cijene psa.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Ibnu Šihaba, od Ebu Bekra, sina Abdurahmana, od Ebu Mes'uda Ensarije, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio cijenu psa, i prćiju bludnice tj. platu, taksu za blud koju uzima bludnica za izvršeni blud i dar nagradu predskazivača proricatelja sudbine.

PRIČAO NAM JE Hadžadž, sin Minhala, pričao nam je Šubete, rekao je: izvijestio me Avn, sin Ebu Džuhajfeta, rekao je: vidio sam svoga oca da je kupio sebi jednoga vadioca krvi tj. roba koji se bavio vađenjem krvi pomoću kupica, pa je naredio da se unište sprave pomoću kojih je taj rob vadio krv, pa sam pitao njega o tome pa je rekao:

"Zaista poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio je cijenu vađenja krvi, i cijenu psa, i zaradu robinje tj. zaradu pomoću bluda, i prokleo je tetoviračicu i onu koja traži da se tetovira, i jedača kamate i onoga koji daje da se jede ona tj. i uzimaoca i davaoca kamate, i prokleo je slikara."

Pod cijenom psa treba razumjeti novac koji se dobije od prodaje psa. To isto važi i za vađenje krvi. U vezi prodavanja pasa pravne škole - mezhebi - imaju različite stavove. Hanefiti-hanefije smatraju za dozvoljeno prodaju pasa koji su korisni. Uzimanje nagrade za vađenje krvi Ebu Hanife smatra za zabranjeno, a drugi neki smatraju za dozvoljeno. O slikanju i slikarstvu je već bilo ranije govora.